

philosophia vidisset me non modo. i. non tñ tacitū s̄ p̄sus. i. totaliter elingues. q̄
p̄ et mutū. ipsa admouit. i. apposuit pectori meo leuiter manū z inquit. i. dixit nihil
periculi est circa hūc boiem ipse patitur letargum. i. morbum obliuiois. morbū inq̄
cōem mentium illularum. i. deceptaz. z ipse paulisper. i. modicum est oblitus sui. s̄
facile sui recordabitur. siquidem p̄ certo cognouerit nos p̄biam ante. i. prius q̄ vt
ipse possit facere terga

mus lumina. i. oculos e
ius caligantia nube. id
est obscuritate rez mor
taliū. i. temporalium.
hec dixit p̄bia. z veste
sua p̄cta. i. conuoluta in
rugam siccauit oculos
meos fletibus inundā
tes. i. humectātes. No
ta q̄ tacitus est ille qui
nō loquitur lz hēat po
testatē lingue ad loquē
dum. s̄ elinguis vel mu
tus dicitur ille qui non
solum non loquitur sed
nō habet potestātē lin
gue ad loquendum. et

elinguem prosus me mutumq̄ vidis
set: admouit pectori meo leuiter manū
Philosophia. Et nihil inquit pericu
li est. Letargum patitur. cōmunes illu
sarum mentium morbusz sui paulisper
oblitus est. Recordabitur facile sui: si
quidem nos ante cognouerit. Quod
vt possit agnoscere: paulisper lumina
eius mortalium reruz nube caligantia
tergamus. B. Hec dixit. Oculosq̄
meos fletibus inundātes contracta in
rugam veste siccauit.

talit fuit Boetius p̄pter stuporem. i. mentis alienationez. Nota q̄ p̄bia inueniens
se esse bonam medicam consolatur Boetium dicens. nihil periculi est in boie isto
q̄ fm Senecam in libro de clementia ad neronem. Adali medici ē desperare ne cu
retur eger. Nota q̄ letargia est infirmitas causata ex oppressione cerebri cum
obliuione. z iungitur continuo somno. z sic letargus est morbus inducens obliuio
nem z somnum. Inde letargicus est homo qui patitur talem morbum. z dicit a le
tes quod interpretatur obliuio z letes est fluius infernalis. Boetius ergo patie
batur letargum. i. morbum obliuionis. quia si precepta p̄bphilosophie in memoria ba
buisset nunquā de amissione rerum temporalium doluisset. Item dicit letargū esse
morbum illularum mentium. quia mens illusa est ubi ratio est ligata propter defe
ctum fantasie. sicut in freneticis. vel propter defectum memorie sicut in letargicis.

Notandum homo componitur ex anima immortalī et corpore mortali. Sed q̄
boetius oblitus fuit bonorum anime. ideo dicitur fuisse sui oblitus non totaliter s̄
paulisper. quia adhuc curam habuit de bonis terrenis que respiciunt corpus. Itē
homo per p̄bphilosophiam habet suūp̄suis perfectam cognitionem. ad cognoscendū
autem illud quod per p̄biam cognoscitur oportet p̄mo p̄biam cognoscere id dicit
p̄bia recordabitur sui facile si nos prius cognouerit. Item per vestes p̄bie in rugā
contractas intelliguntur precepta p̄bphilosophicalia in vnum volumen congregata si
cut in illo libro quibus ipsa philosophia boetium consolatur. Nota q̄ ad medi
cum infirmum curare volentem plures requiruntur conditiones. Primo vt quali
tates z p̄ditiōes respiciat vt humores nocētes cognoscat. Secūdo ad loquendū
eum moueat. Tertio si p̄ualida egritudine obmutescat vt manus corpori infirmū

adhibeat. Quarto vt eum verbis p̄solatorijs reficiat. sic p̄bia videns dolores Bo
etiū p̄mo eum insperit. secundo ad loquendum mouit. tertio manum suam corpori
apposuit. z quarto verbis consolatorijs refecit. Metrum tertium p̄mi libri.

Tunc me discussa. Hic incipit tertium metrum huius p̄mi libri cui p̄mus
versus vocatur metrum dactilicum exametrum. secundus dicitur metrum
alemanicū ab inuento

Metrum tertium p̄mi libri.

Tunc me discussa liqrūt nocte tēbre
Luminibusq̄ prior: redit vigor.
At cū p̄cipiti glomerat sidera choro
Nimbosisq̄ polus sterit imbribus.
Sol latet ac nōdū celo venientib' astris
Desuper in terram nor funditur.
Hac si traitio: boreas emissus ab atro
Verberet z clausum referet diem.
Emicat subito vibratus lumie p̄heb'

re. tetrametrum a nūe
ro pedum. dactilicū a
pede predominante. a
catalecticū q̄ nulla
sillaba habundat nec
ficit. In hoc metro
Boetius declarat per
quoddaz simile quomo
do remotis impedimē
tis vigorem cognitiois
recuperant. et est talis
similitudo. Sicut cho
ro flante nubes generā
tur et per interpositio
nem nubium sol et alia
astra nobis occultātur

sic aduersitate imminente homo afficitur diuersis passionibus obscurantibus intel
lectum. z sicut austro flante nubes dissoluuntur et radij solares reuertuntur. sic ad
uersitate adueniente consolatione p̄bphilosophica passionez sedantur et intellectus
illuminatur. Dicit ergo in littera. Tunc cum philosophia terfit oculos meos tene
bre liquerunt me discussa nocte. idest obscuritate. et prior vigor cognitionis redijt
luminibus meis. idest oculis. vt pro sicut sol latet. idest occultatur. cum. idest quan
do. sidera. idest stelle glomerantur. idest inuoluuntur. precipiti choro idest tali ven
to. et polus. idest celum sterit. idest stare videretur nimbosis ymbribus. idest pluuijs
nubilosis. ac pro etiam. nor. idest obscuritas. funditur desuper. idest de nubibus in
terram. nondum. idest non adhuc. astris. idest stellis venientibus. idest apparentib'
in celo. Si boreas emissus ab traitio atro. i. traitie regionis verberet. idest depel
lat. hanc noctem. idest obscuritatem et referet clausum diem. tunc p̄hebus. idest sol
emicat. idest lucet. z vibratus. idest fortificatus lumine suo. ferit. idest percutit ocu
los hominum mirantes subito lumine solis post tenebras. Nota philosophia tra
hit hominem ab obscuritate ignorantie ad lucem sapientie. ex libro 6 p̄mo Aristo
telis. z etiam per metristam. Ars hominem firmat nec sinit esse malum. Et ergo cū
p̄bia siccaisset oculos Boetiū fugatis tenebris ignorantie redijt vigor intelligentie

Nota quatuor sunt venti p̄ncipales qui flant a quatuor partibus mundi. i. ab oriente
te. occidente. septentrione. et meridie. quorum quilibet habet duos collaterales et
sic sunt duodecim venti qui hīs versibus continentur. Flant subsolanus vultur'
et curus ab ortu. Atq̄ die medio noctus heret: affricus austro. Circinus occasum
zephyrusq̄ fauone' afflant. Sed veniūt aquilo boreas z chorus ab arcto. L borus

Nota q̄ quatuor p̄nt v
in p̄p̄leis quoz q̄
habet duos collaterales
z c est p̄nt p̄nt p̄nt

ergo est ventus quo flante generantur nubes et conglomerantur sidera sic et per nubes occultantur. Nota quod polus est stella que semper in eodem loco videtur. hic polus ponitur per firmamentum tanquam pars per toto per sinodochon. Nota quod polus. i. celi dicitur stare quoniam est obductum nimborum imbribus non quod stet sed quod motus eius tunc nobis non apparet. motus enim celi non percipimus nisi per motum alicuius stelle. cum autem celum est cooptum obscuris nubibus nulla stella videri potest. Nota secundum huguonem nem nimbus est nubium densitas et in tempestate orta. et sic dicit boetius hic nimborum imbribus. i. densis pluuiis et est ratio. quod tenuis ymber non impedit aspectum astrorum. Nota quod boreas dicitur flare ab antro trahit. quod forte regio trahit est canernosa de cuius cauernis exit ventus genera-

Admirantes oculos: radius ferit.

Prosa tertia primi libri

Alud aliter tristitie nebulis dilutis hanc celum: et ad cognoscendam medicantis facie mente recepi. Ita quod ubi in eadem decerni oculos intuitus de hinc respiciens nutrice mea in cuius ab adolescentia laribus obuiat fueram philosophi-

Prosa tertia primi libri.

Alud aliter tristitie nebulis. Hic incipit tertia prosa primi libri in qua Boetius ostendit quod philosophiam cognouit. et diuidit. quia primo ostendit quod philosophiam cognouit et qualiter de presentia eius ammirari cepit et quod philosophia sibi respondit. secundo probat philosophiam persecutorem sapientium a vulgaribus non esse nouam. secunda ibi. Nonne apud veteres. dicit primo. Haud per non aliter nebulis tristitie mee dissolutis. i. fugatis per consolatorem philosophie. quoniam sicut nubes dissoluntur per flatum boree. sic ego Boetius hanc. i. respici celum. i. sursum. et recepi mentem. i. vigorem rationis ad cognoscendam faciem medicantis. i. medici. Itaque pro ergo. ubi. id est postquam. ego redixi. id est conuertii oculos. quod per et de hinc. i. stabilium intuitum in eam respici nutrice mea philosophiam. in cuius laribus. i. scolis fueram obuersatus ab adolescentia. i. a iuuentute mea: et inquit. i. dixit. O magistra omnium virtutum. quid. i. propter quid tu venisti lapsa. i. progressa. superno cardine. id est de celesti porta. in has solitudines. id est loca deserta nostri exilii. i. nostre relegationis. an. i. nunquid propter hoc venisti ut eris reus. id est tanquam culpabilis mecum ageris. id est manifestis. falsis criminibus. Illa philosophia inquit. i. dixit. O alumpne. i. per me nutrice. an. id est utrum te desererem. quasi diceret non. nec partiter. i. diuideres tecum communicato labore. i. diuiso labore. sarcinam. i. pondus quam tu sustulisti ob inuidiam mei nominis. i. ratione sapientie. atqui. pro certe. non erat philosophia. i. honestum philosophie relinquere iter

alud respici

innocentis incomitatum. i. sine comite. supple si ego te dereliquissem egovererem. i. timerem mea criminationem. i. meam damnationem. et valde perhorresceres quasi aliquid nouum acciderit. supple circa te. enim per quod. num. i. nunquid tu ienses. i. iudicas primum ipsam sapientiam esse lacestram. i. manifestam. periculis. i. perturbationibus apud improbos mores. i. male morigeratos homines quasi hoc non est nouum. Nota philosophia dicitur

am. Et quid inquam tu in has exili nostri solitudines. Omnium magistra virtutum a superno cardine delapsa venisti. An ut tu quoque mecum rea falsis criminationibus ageris. Philosophia At inquit te alumne desererem nec sarcinam quam mei nominis ex liuore sustulisti. communicatio tecum labore partiter. Atqui philosophie fas non erat incomitatum relinquere iter innocentis: mea si criminationem vererem: et quasi nouum aliquid acciderit perhorresceres. Nam enim primum censes apud improbos mores lacestram periculis esse sapientiam

medica. Sicut enim medicus morbo fugato sanitatem inducit. sic philosophia ignorantia relegata vitam vtriusque seculi condonat. nam habetur in libro de pomodoro Aristotelis. Qui philosophiam inuenit vitam in vitro quod seculo inuenit. et alibi. Qui me inuenit vitam inueniet. et hauriet salutem a domino. et idem dicit boetius facies medicantis. Notandum quod boetius non solum duxit oculos in philosophiam sed defixit in eam intuitus. per quod innuitur quod qui vult philosophari oportet se totum tradere

re philosophie per continuum studium et laborem. Nam sicut vna vrundo adueniens sola non facit ver. nec vna dies calida facit estatem. sic nec vna speculatio philosophica facit philosophum. Nota quod tempus oportunitate ad philosophandum est tempus adolescentie. quod inueniens Boetius dicit cuius laribus ab adolescentia fueram obseruatus. Nam etas hominis assimilatur cere que si nimis est mollis vel dura nimis formam sigilli non recipit nec retinet. si autem est temperate mollis vel dura figuram recipit et retinet. sic etas nimis tenera sicut infantia non recipit doctrinam philosophie etiam que facilliter intelligit et intellecta memorie committat. Nota per lares philosophie intelligitur diuerse secte philosophorum. sicut Aristotelis et platonis quibus Boetius ab adolescentia fuit obseruatus. et dicit huguonem quod obseruari est idem quod perferari. Nota dum quod philosophia dicitur magistra omnium virtutum. quod omnes virtutes morales docet ut patet ex ethicis. et dico morales propter virtutes theologicas que sunt. fides. spes. et caritas. et dicitur philosophia delapsa a superno cardine. quod omnis sapientia a domino deo est. nam sicut scribitur in prologo libri de regimine principum. Deus est qui diuitias sue sapientie influit animabus. id est studentibus tribuit gratiam cognoscendi cui nihil est difficile et sine quo nihil est possibile possideri. Nota ut postea patebit quod boetius false criminabatur de litteris compositis et de impedimento delatoris. et illud quod faciebat sapientia dicebatur facere arte magica. ideo dicit ad philosophiam

Numquid venisti ut tu mecum rea falsis criminatibus agiteris. Nota pbia tangit tres rōes. ppter quas non debuit derelinquere boecium. Prima qz nutrit nō debet derelinquere suū alūnum. secūda. qui patitur ppter alium nō decet ut deserat ab illo. tertia qz nō decet pbiam derelinquere innocentē. Boetius autē fuit alūnus pbie. ipse patiebatur iniurias ppter pbiam. et fuit innocens. ergo etc. Nota fm bu

guitionem laceſſo. i. cū desiderio lacero. vel vero vel iniurijs affligor.

Nonne apud veteres quoqz hic pbilosophia probat persecutionem sapientum a vulgaribus non esse novam. et hoc primo pbat exēplis antiquis. secundo magis modernis. tertio ostendit quid sit faciendum contra insultū vulgarium. secūda ibi. Quis si nec. tertia ibi. Qui si qñ contra. primo dicit. Bene dicit qz persecutio sapientum a vulgaribus et a malis non est noua. nonne apud vete

Nonne apud veteres quoqz ante nostri Platonis etates magnum sepe certamen cum stulticie temeritate certauimus? Eodemqz superſtite preceptor eius: Socrates iniuste victoriam mortis me astante promeruit. Cuius hereditate cum deiceps epicureum vulgus ac stoicum: ceterisqz pro sua quisqz parte raptum ire molirentur. meqz reclamantem renitentemqz velut in partem pde traherent: vestem quā meis texueram manibz disciderūt. arreptisqz ab ea pāniculis totā me sibi cessisse credentes abie

res ante etatem nostri platonis nos pbilosophia sepe certauimus magnum certamen cum temeritate stulticie idest cum stultis et temerarijs hominibus. eodēqz platonē viuente magister eius Socrates iniuste pmeruit victoriā mortis me sibi astante cuius socratis hereditatē. i. scie hereditarie relictā suis discipulis cū epicurei vulgus et stoici et ceteri molirent. i. laboraret. ire rapti. i. rapere vnusquisqz p sua pte: et cū ipsi traherēt me pbiam in partē pde me reclamantē. i. pdicentē. qz p et renitentē ipsi disciderūt vestē meā quā texuerā meis manibus et ablati pāniculis abierūt credentes me totā sibi cessisse. et qz in istis apparuerūt quedā vestigia nostri habitus. i. prudentie imprudentia vulgarium rata. i. opinata ipsos meos esse familiares. i. meos discipulos rōe sapie puerit nōnullos eoz. i. aliquos. errore. i. psecutōe. pphane multitudinis. i. indocti vulgi. sicut vulgares solēt puertere doctos. Nota qz ante tēpus Platonis multi sapiētes psecuti fuerūt a vulgaribus. et tpe Platonis Socrates magister eius interijt ppter suam sapiam. Nam ipse cognouit sua sapientia esse vnum deum. a los autem colentes plures deos redarguit. qd percipēs durarbenensium nomie Anetus coegit ipm bibere venenum in noie vnus dei et nihil sibi nocuit. Postea coegit ipm bibere venenum in nomie plurium deorum et interijt. Nota mortuo socrate discipuli sui qui sciam Socratis tanqz hereditariā sibi vdicabant inceperunt dissentire in quo magister eoz Socrates posuissz summū bonū quidam enim suorū discipuloz dicti epicuri dicebāt ipm posuisse summum bonū in voluptatibus. Alij sicut stoici dicebāt qz in virtutibus. et quilibz eozum p desen

sione sue opinionis rapuerūt auctoritates pbie ipsas extorite exponēdo ppter quod pbia dicit illud reclamasse. et sic male exponēdo sciderūt vestes pbie et pculas abstulerunt. et quis nō essent veri pbilosophi qz tñ videbant esse multi eoz a vulgari bus occisi sunt. Quod nec anaxagore fugam. Hic pbia pbat psecutōem sapientum exēplis magis modernis dicens. Boeti si nō nouisti fugā Anaxagore nec

re. In quibus quoniam quedaz nostri habitus vestigia videbantur: meos eē familiares imprudentia rata nōnullos eozum prophane multitudinis errore puerit. Quod si nec anaxagore fugā nec socratis venenum: nec Zenonis tormenta quomodo sunt peregrina: nouisti: ac canios atqz senecas ac soraneos quorum nec peruetusta: nec incelebris memoria est scire potuisti. Quod nihil aliud in cladem detraxit: nisi qz nostris moribus institutis studiis improbo

venenū socratis: nec tormenta zenonis. qm ista sunt peregrina. i. extranea et aliena cum tu potuisti scire canios. i. psecutionem canij. ac Senecas ac soraneos. i. se quaces Soranij quoz memoria non est peruetusta. i. valde antiqua. nec incelebris. i. nō sine gloria. quos viros nihil aliud detraxit in cladem. i. in mortem. nisi qz instituti. i. informati nris moribus ipsi videbantur dissimilimi studiis improborum. itaqz nihil est. i.

non est causa qz tu admirere. i. debeas admirari si in hoc salo vite. i. amaritudie nos sapientes agitemur. i. veremur. pcellis. i. aduersitatibus malozum circūflātibz. quibus nobis sapientibz marie ppositū est. i. intētio displicere pessimis. quoz malozū si sit numerosus exercitus tñ est spernedus: qz nullo duce supple rōis regit h tñ raptur errore limphate. i. picipitate eos ad modū limphe. temere. i. stulte ac passim. i. vbiqz. Nota qz Anaxagoras stultitiā hoim solē p deo colentium reprebēdit dicens solem non esse deum h lapadem ardentem. ppter qd reus iudicatus ē et in fugam ppulsus. ergo dicit pbia Anaxagore fugam. Nota dicit socratis venenū. v quo dictum est supra. quo veneno interijt. Similiter zeno multa tormenta rōe sue sapientie sustinuit. Nota qz Lanius Seneca Soranus fuerūt nobiles romani et moribus pbie instructi. ppter qd interierūt. Unde canij dicebantur imitatores a magistro suo canio. Similiter soranij dicuntur a sorano qui fuit poeta. et eius sequaces ab eo denominantur. Nota de Seneca. d. boeti in disciplina scolariū qz Nero familiarem suū pceptoremqz Senecam ad eligende mortis arbitrium coegit. Nota qz sapientes dissimiles sunt studiis improborum. qz. d. seneca in libro de amicitia. dispares mores disparia sequitur studia. quoz dissimilitudo dissoluit amicitia. nec vnqz improbi probis. nec pbi improbis amici esse possunt. nō ob aliā causā nisi qz tanta est inter ipsos distantia quanta potest esse studiozum malozqz moroz distantia. Nota qz ppositum sapientum est displicere pessimis. qz dicit seneca in de remedijs fortuitoz. Malis displicere laudabile est. et alibi. virtus sese diligit aspernaturqz malum. et poeta. Opto placere bonis. pranis odiosus haberi. Nota dicit

Liber primus

exercitum malorum esse innumeratum. quia secundum salomonem. stultorum infinitus est numerus
 et uersi difficulter corriguntur. Nota quod mali non reguntur duce rationis. quia ratio depercat
 ad optima. mali autem operantur pessima. Dicitur enim errore sensualitatis vitam bestialiter
 persequentes. de quibus dicitur in libro ethicorum. Quidam sunt homines vitam pecu-
 dum eligentes similes sadarnapolo. et ergo dicitur propheta quod tales non sunt timidi. quia ex

quo non reguntur per rationem.
 tunc eorum fatuitas facillime
 dissipatur. Qui si quando
 per nos. hic propheta ostendit
 quid sit faciendum contra in-
 sultus malorum dicens. Si
 exercitus malorum incubu-
 erit. id est. insisterit. struemus. id est.
 faciens. aciem. id est. bellum
 contra nos sapientes quibus
 per certo non est durus. id est. ratio
 perbit. id est. colligit copias. id est.
 scias et virtutes copio-
 sas in arcem. id est. in altitudi-
 nem speculationis cele-
 stium. vero per se illi ma-
 li occupantur circa diri-
 piendas. id est. auferendas.
 inutiles sarcinulas. id est. di-
 uitias corporales que sar-
 cina et pondus corporis
 sunt inutiles animarum sub-

rum dissimilimi videbantur. Itaque ni-
 hil est quod admireris si in hoc vite salo-
 circumstantibus agitemur procellis: qui-
 bus hoc maxime oppositum est pessimis
 displicere. Quorum quidem tamen nu-
 merosus exercitus spernendus tamen est
 quoniam nullo duce regitur: sed erro-
 re tantum temere ac passim lumbante
 rapiuntur. Qui si quando contra nos
 aciem struens Valentior incubuerit no-
 stra quidem duras copias suas in arcem
 contrahit. Illi vero circa diripiendas
 inutiles sarcinulas occupantur. Ut
 nos desuper iridemus vilissima rerum
 queque rapientes securi totius furiosi tu-

mergentes. at nos sapientes in contemplatione celestium constituti iridemus ma-
 los rapientes queque vilissima rerum. nos securi exites totius furiosi tumultus. id est. furio-
 sum tumultum malorum. quia nos sumus muniti eo vallo. id est. munimur quo non sit perhas aspi-
 rare. id est. accedere stultitie grassanti. id est. impugnanti nos. Notandum boetii hic nostram rationem
 appellat ducem. unde ratio dicitur sic. Est habitus dirigens omnem actum humanam in ultimam
 et optimam finem. Item nota per arcem ipse intelligit altitudinem speculationis cele-
 stium. et ad hanc ducit nos ratio. Et hoc est ultimum bonum humane vite quod nullus
 auferre potest. Nota copie in hoc loco dicuntur appetitus sensitivi. et dicitur co-
 pie quasi cupie. quia cupiunt res aliquam contra rationem. et tales copias debet regere ratio.
 et debet se munitre vallo humilitatis et patientie. et tunc omnes impugnationes aduer-
 sitates et miseria equanimiter sustinebit. et temptaciones et delectaciones noxias quas
 suggerit diabolus et caro impellit et mundus comonet non timebit hec marquardus.
 Item nota ille merito est deridendus qui maiori et meliori bono dimisso eligit et
 occupatur circa bona viliora. hec sapientes eligunt bona aie que sunt maxime bona. primum
 mo ethicorum. Et vulgares eligunt bona temporalia que dicuntur vilissima rerum. quia
 impediunt hominem in cognitione summi boni. Notandum arx arcis est altum edi-
 ficium in quo hostes pugnant. hic autem accipitur per contemplatione celestium et spe-
 futurorum bonorum. nam per hec duo sapientes omnem aduersitatem malorum

Metrum. iiii.

superat et circa contemplationem diuinorum tota intentio sapientis versat. unde Boetius
 in tractatu de summo bono dicit. Philosophus maxime delectatur in primo principio
 et in contemplatione summe bonitatis. et hec enim est vita philosophorum sine qua nemo viuere
 vita recta. Nota de hoc nomine vallum. d. grecista. Est vallus palus circa castrum
 pacatus. Merito palorum huius murus sit tibi vallus. Nota aspirare secundum Buguissem est an-
 belare conari. vel deue-
 nire. Item secundum eum grassos
 grassaris per. g. inuadere
 vel crudeliter impugnare
 Metrum. iiii. primi libri
 Cuius compositio
 to serenius tuo.
 Hic incipit quod
 est metrum huius primi quod
 vocatur metrum valericum
 ab inventore. et constat ex
 spodeo dactilo et tribus
 trocheis. unde per dicitur me-
 trum trochaicum a pede per
 dominante. In huius me-
 tro propheta ostendit qualiter
 homo debeat se habere ut
 persecutores improborum non
 perualeant in ipsum. et hoc per
 mo declarat quibusdam si-
 milibus. scilicet ex clamat
 contra timentes tyran-

multus eorum vallo muniti quo grassan-
 ti stulticie aspirare perhas non sit.

Metrum quartum primi libri.
 Quisquis proposito serenius tuo
 Satu sub pedibus egit superbum
 Fortunamque tuens utranque rectus
 Inuictum potuit tenere vultum.
 Non illum rabies mineque ponti.
 Versum funditus agitantis estum.
 Nec ruptis quotiens vagus caminis
 Torquet fumificos velenus ignes
 Haud celsas soliti ferire turref
 Ardentis via fulminis mouebit.

nos. secunda sibi. Quid tantum miser. dicit primo. Quicumque homo serenus id est
 clarus virtute composito eio. id est ordinata vita. egit. id est calcavit sub pedibus su-
 perbum fatum. id est. euentum rerum temporalium. et quicumque tuens. id est. respiciens utra-
 que fortunam. id est. prosperam et aduersam. rectus. id est. non flexus potuit tenere vultum id est
 animum inuictum. ita quod non vincatur prosperitate se extollendo. nec aduersitate depre-
 mendo illum boiem. non mouebit. id est. turbabit. rabies ponti. id est. inundatio maris. et agi-
 tantis. id est. mouentis. funditus. id est. a fundo. estum versum. id est. ebullitionem versam. quia
 in ebullitione maris aqua vertitur per fluxum et refluxum. quasi dicat. Imperator ma-
 ris faciens ebullitionem non nocebit illi homini qui non extollitur in prosperis nec
 deprimatur in aduersis. nec tali homini nocebit ignis veleni mortis quotiens ille mors tor-
 quet. id est. emittet ignes fumificos. ruptis caminis. id est. cauernis suis. quasi dicat nec tali
 homini nocebit vagus velenus suis ignibus. nec illi hominem mouebit via ardentis ful-
 minis. soliti. id est. consueti ferire celsas turref. Nota propheta tangit tria que non nocent homini
 qui constans est in utraque fortuna. Primum est rabies maris per quam designant luxu-
 riosi. sicut enim mare sole et motu suo incalescit et fetet. sic luxuriosi concupiscentia
 sua inardescunt. et peracta libidine fetent. De quibus. d. scriptura Perierunt iumentum
 ta in stercore suo: tales luxuriosi non nocebunt homini constanti in utraque fortuna.

Liber primus

Secundū qđ t̄git est ignis veseni mōtis p̄ quē designant̄ auari ⁊ inuidi. sicut em̄ ignis veseni mōtis sp̄ ardet. ita auari ardet̄ in ꝑcupiscētia bonozꝝ exteriorꝝ. ⁊ sicut ignis eructuās qñqꝫ ꝑsumit loca vicina. sic inuidi qñqꝫ nocent verbis si nō possūt factis. ⁊ tales inuidi nō nocebūt boi ꝑstanti. Tertiū qđ t̄git ē ictus fulmis p̄ queꝫ intelligunt̄ supbi. sicut. n. fulmē generat̄ in alto. sic supbi alie se extollunt ⁊ mirabile videt̄ de supbis qꝫ cum alijs hōibus bitare volūt ⁊ tñ ad celū volare nō p̄sūt. tales supbi non nocebūt boi constanti. Alij p̄ rabie maris itel̄ ligūt inuidos p̄ ignem iratos. p̄ fulmē supbos vt dictū est. Alij p̄ mare qđ ē sonorosum itel̄ ligūt auaritiā. p̄ ignem penā corporis. p̄ ulmē rex ablatōnē. Nota ve

seuus est mōs ytalie in triseus ardēs qui qñqꝫ ruptis cavernis emittit ignē qui loca vicina ꝑsumit. Nota circa hoc qđ dicit seren⁹ euo. seneca dicit. Talis ē anim⁹ sapiētis q̄lis est mūdus suꝫ perlumiatus. talis aut̄ mūdus sp̄ est seren⁹. ⁊ sic animus sapiētis in vtraqꝫ fortuna semp̄ ē seren⁹. Vñ Aristoteles in ethicis dicit. Sapiēs bene scit ferre fortunas. qđ se hꝫ sicut tetragonū sine vituperio. Quid tñ miseri seuos tirānos. hic pb̄ia ex clamat contra timentes tirānos dicens. Quid. i. quare miseri boies mirantur t̄ mendo seuos tirānos furentes sine viribus. quasi diceret tirāni sunt impotētes. quia non p̄ualent nisi in quantum homo se subicit eis. ⁊ addit non speres aliquid de bonis temporalibus nec timeas eos de aduersitatibus. tunc tu exarmaueris id est debilitaueris iram impotentis tirāni. sed quicunqꝫ homo trepidus pauet timore malozꝝ temporalium. vel optat bona temporalia. talis non est stabilis et sui iuris. id est proprie libertatis ipse abiectit clipeum securitatis. et motus a loco stabilitatis ipse necit. id est componit catenam affectionum qua valeat trahi ad tr̄siliam et dolorem mentis. Nota potestas terrena ad nihil se extendit nisi ad largiendum bona temporalia vel ad auferendum ea et ideo nullus subiacet terrene potestati nisi qui sperat talia bona vel timet eozꝝ ablatōnem. qui autē nec timet nec sperat ipse est omnino supra vel extra terrenā potestātē. ⁊ ꝑsequēs terrena potestas sibi nec ꝑficere nec obesse p̄t. ꝑpter qđ pb̄ia exclamat cōtra illos tanqꝫ miseros qui spe bonozꝝ temporalium vel timore ablatōnis eozꝝ subiciunt se terrenis potestatibus dicens. Quid tantum miseri. Nota circa illud. At quisquis trepidus. Seneca dicit in libro de virtutibus cardinalibus. Magnanimitas si in sit aīo tuo cum magna fiducia viues intrepidus ⁊ alacer magni animi ē nō vacillare hꝫ stare ⁊ finem vite intrepide expectare. si magnanimus es nūqꝫ iudicabis tibi contumeliam inferri ab inimico. sed dices nihil mihi nocuit sed animū nocendi habuisti. Nota tirānus quondam dicebatur quidam rex fortis ⁊ dicebatur a tiro. i. fortitudine. seu illud nomē est causa appropriata principatib⁹ pessimis. ⁊ dicunt̄ a tiro

**Quid tatum miseri seuos tirānos
Mirantur sine viribus furentes.**

Ne speres aliquid nec extimescas

Exarmaueris impotentis iram.

At quisquis trepidus pauet vel optat

Quod non sit stabilis suiqꝫ iuris.

Abiecit clipeum locoqꝫ motus.

Necit qua valeat trahi catenā

Prosa quarta.

id est fortitudine seu illud nomen est causa appropriata principantibus pessimis et dicunt̄ a tiro. id est ab angustia quā inferunt suis subditis. Nota clipe⁹ sumit̄ hic pro ratioe hominis qꝫ sicut clipeus defendit nos ne ledamur a telis et a similibus ita ratio boīs tuetur cum et prouidet sibi ne offendantur. Prosa quarta prim̄ libri.

Prosa quarta primi libri.

Sentis ne inquit hec atqꝫ animo il labuntur tuo.

expers es lire. alias **Es** ne asin⁹ ad lirā
Quid fles: quid lacrimis manas.

Confitere mihi. ne occultes. Si operā
medicātis expectas: oportet vt vuln⁹
detegas tuum. Boetius. Tum ego col
lecto in vires animo. An ne adhuc eget
animonitiōe: nec per se satis eminet for
tune in nos seuentis asperitas. Nihil

abscondas. ne expectas operā. id est diligentiam medicantis oportet vt detegas id est manifesta vulnus tuum. Nota qđ prouerbum erat apud grecos cuius aliquis audiret verba alienius et non aduertit nec curauit intellectum verborum illi dicebatur. **Es** ne asinus ad lirā. facis enim sicut asinus postus circa lirā audit sonū lire sed non percipit melodias nec proportionem sonozꝝ intelligit nec delectatur in ea. sic aliquis audiens verba et non curans intellectum eozꝝ dicitur esse asin⁹ ad lirā. Nota si quis voluerit sanari oportet morbum vel vulnus suum detegere et mani festare. Unde Seneca tertia dicit epistola. Nemo per se satis valet vt emergat sed oportet vt manum porrigat et alius ipsum extrahat. tunc enim morbi ad sanitatem inclināt cū ex abdito erumpūt et vim suam proferunt. Tum ego collecto in vires animo. hic boetius reuelat morbum et dolorem suum et primo ostendit se esse perturbatum ex his que iniuriose agebantur circa ipm. scđo ex his q̄ generaliter vidit i alijs ibi. Videre aut̄ videoz. Primo ostēdit se perturbatū ex sui exilij relegatiōe. scđo ex meritoꝝ suozꝝ frustratiōe. Tertio ex iniuria sui ꝑdenatiōe. Quarto ex fame sue lesione. scđa ibi. Quotiēs ego. tertia ibi. Quibus autem quarta ibi. At vero hic Adhuc diuidit. primo facit qđ dictū est. scđo respōdet objectioni ibi. At qui tu. Dicit primo sic. Tñ. i. sic ego boetius collecto anio in vires id est resumptis viribus animi dixi an ne satis eminet. i. apparet asperitas fortune se uietis cōtra nos. nūquid adhuc eget amonitiōe id est declaratiōe nunquid facies. i. dispositiō huius loci scꝫ carceris mouet te beccine. i. nunquid hec ē bibliotheca. i. locus studij quem habui in patria quas tñ pb̄ilosophia delegeras. i. elegisti tibi certissimā sedē in nostris laribus in qua bibliotheca tu mecū sedēs diserebas. i. dispu

Sentis ne inqt hec. hic incipit p̄sa. iij. i qua pb̄ia primo inquit Boetiu sup̄ attentionē predictoruz et hortatur ipm ad sui morbi reuelationē. scđo Bo. reuelat morbū suū ibi. Tuz ego primo. d. d. boe. nunqđ sentis. i. itelligis ea que dicta sunt atqꝫ illabunt̄ id ē impmunt̄ animo tuo Et subiungit grecū qđ in latio valet. **Es** ne asin⁹ ad lirā quid fles qđ manas. i. fluis lacrimis. Et subiungit grecū qđ tātū valet. Confitere mihi ne

Proverbi antiqui.

tabas de scientia reru diuinarum et humanaz. nunquid erat mihi esse talis habitus vilis et talis vultus tristis cu ego rimarer. i. inuestigarez tecum secreta nature cum describeres mihi vias sideru. i. cursus stellaru radio. i. virga geometrali cu tu forma res. i. formare docuisti mores nostros. i. mores hoim et roem. i. dispositione totius vite ad exēplar. i. similitudinez celestis ordinis. sūt ne ista p̄mia q̄ referimus. i. repositamus tibi obsequētes. i. seruientes. Nota q̄ bibliotheca est locus vbi reponuntur libri et dicitur a biblio. i.

inco in quo antiqui scribebāt libros tales bibliothecā habuit Bo. rome marmoreis lapidib⁹ politas i qua studuit de reb⁹ diuis et humanis. Mo. Bo. d. pbiam sibi elegit se certissimā sedez in biblioteca. boc. d. p̄ tato qz lz Bo. esset diuersis officijs et negocijs occupatus tñ nulli corā tam certis tēporib⁹ tā certa intentione vacabat sicut studio i libris pbicis q̄s in certo loco repositos habuit. Nota pbia tractat de reb⁹ diuis et hu-

similiter dicitur

ne te ipsa facies loci mouet. heccine ē biblioteca quam certissimā tibi sedem in nostris larib⁹ ipsa delegeras. in qua mecum sepe residens de humanarū diuinarumqz rerum scientia apte disserabas. Talis habit⁹ talisqz vult⁹ erat cū tecuz nature secreta rimarer. cū mihi siderum vias radio describeres cū mores nostros totiusqz viterationē ad celestis ordinis exēplar formares. Heccine premia referimus tibi obsequētes. Atquid hāc sētētiā Platonis ore sanxisti: beatas fore respublicas si eas vl' studiosi sapie rege-

manis. vñ seneca. xxi. Mo pōt virtus perfecta esse nec equalis tenor vite sine pbia per quā diuina et humana cognoscuntur qua si te occupas icipsis esse deoz loci et alibi dicitur. Lucille scio neminē bñ viuere posse et tollerabiliter sine studio pbie qz sine studio pbie aia egra est. Nota Bo. studuit in naturali pbia ppter hoc. d. Cum tecū nature secreta rimarer. studuit etiā in pbia morali ergo. d. Cum mores nostros. studuit etiā in astrologia. ppter hoc. d. Cū mihi siderū vias radio describeres. Ubi nota radius est virga geometralis qua geometri describunt figuras in puluere supposito. Nota qz vita humana et mores hoim debēt formari ad similitudinē celestis ordinis sicut enim spere inferiores planetaz obediunt spere superiori et reguntur motu firmamētī: sic virtus nostra sensibilis debet obedire virtuti rationali et regi ab ipsa turpe enim est abicere regimen superiorum et mouere regimen inferiorum quod nobis cōmune est cūz bestijs sicut dicit Albertus super tertio de aia. Nota ex quo Bo. rōne sue sapientie in miseriam fuit positus ideo dicit ad pbiam sunt ne hec premia que nos referimus obsequētes tibi. Et qui tu hanc sententiā. Hic Boetius respondit obiectioni posset em̄ philosophia sibi obicere dicendo. quale premium debuisti reportare cum tu non studuisti propter cōmune bonum sed propter vanā gloriā et propter propriā vtilitatē. cui obiectioni respōdet Boetius dicens. D pbia tu sanxisti id est confirmasti hanc sētētiā ore Platonis beatas esse respublicas si eas sapientes regerēt vel si rectores earū cōtigisset studere sapie et cōfirmasti ore eiusdē Platonis necessariū esse respublice qz a sapientib⁹

regeret ne gubernacula id est regimīa cōmissa improbisqz. i. et flagitiosisqz vrbib⁹ inferrent pestē ac. i. etiā p̄nitē. i. dānū bonis hoibus. igit̄ ego secutus hanc autoritatē. i. sententiā qd̄ ego dediccrā a te pbia inter secreta otia ego optauī. i. curam trāsfere. i. deducere in actum. i. in opus publice amīnistratōis. i. cōmunis vtilitatis. tu pbia et deus qui inseruit. i. insudit te mētibus sapientuz estis mihi confeg. i. testes

distat

rent. uel earū rectores studere sapie cōtigissz Tu eiusdē uiri ore hāc sapientib⁹ capessunde rei publice necessariā cām esse monuisti ne improbis flagicōsisqz ciuib⁹ vrbū relicta gubernacula pestē bōis at perniciē iferēt. hāc igitur auctoritatē secutus qd̄ a te inter secreta otia didiscerā trāsserze i actū publice amīnistratōis optauī tu mihi et qui te sapientū mētibus inseruit de⁹ cōscū estis: nullū me ad magistratū. nisi cōe bonozū omniū studiu⁹ detulisse. Inde cum improbis graues ierorabilesqz discordie fuere: et qd̄ p̄sciē libertas habet pro tuēdo iure sp̄reta potentum semper fuit offensio: Quotiens ego coniugastū imbecilis cōtra cuiusqz

nullū studiu⁹ me detulisse ad magistratū nisi cōe studiu⁹ bonozū quasi diceret nihil mouit me ad magistratū gerendū nisi cōis vtilitas. inde. i. ppter hoc mihi erant graues. i. difficilesqz. i. et inerorabiles. i. inexplīcabiles discordie cū improbis et sp̄ fuit mihi sp̄reta offensio potētū pro tuēdo iure. i. pro iustitia defendēda qd̄ hz libertas cōsciētie. i. libera cōsciētia. i. nullum timere pro tuēdo iure. Nota scdm̄ Platonē. beata est respublica cuius dominus philosophus ē. et ve gēti cuius vñs puer est et rationabiliter qz pbia et sapientia vitaz disponit actiones regit agēda et

fabio

obmittenda demonstrat. Unde Seneca. xvi epistola. d. Si vis omnia tibi subicere subice et te rationi. Multos em̄ reperis si ratio te repperit. Et Aristoteles in pbemio metaphisice. Sapientis est regere et ordinare. Ex quib⁹ patet qz regimē respublice spectat ad sapientes p̄ tato. d. Tullius in principio sue rethorice ad republicā plurima pertinet cōmoda sed moderatrix et regulatrix. omniū rerū presto est sapia Nota qz studiosi sapientie dicūt illi qui iam per studiū adepti sunt sapientiam. Illi autē dicunt studere sapientie qui adhuc studendo acquirūt sapientiaz. Nota qz boetius studiū vocat secretū ocis qz i studio homo ocia ab exteriori occupatōne. de quo ocio sine gete loquit̄ Seneca. lvij. epl'a. dices. Nulla placida est quies nisi quā rō cōponit et illa vera ē trāquillitas in qua mēs bona explicat Nota qz deus imittit sapientiaz mētibus sapientū hoc scribitur in plogo de regimīne p̄ciē p̄. Deus est qz diuinitas sue sapientie influit i aias sapientū. Nota qz libertas cōsciētie hz nullum metuere qz dicit macrobius. hoc habet libera p̄ciētia p̄p̄iū qz si quis possideat nullū potētē metuat. Itē seneca. liij. Sapientis ex libero arbitrio nihil timet ibecillitatē hominis qz securitatem dei habet. Et seneca de quatuor virtutibus cardinalib⁹. d. Et iustus sis nō sufficit qz innocens sis sed vt inocētes ab

iniuria serues. Et idem. Iustitia est vinculum diuine et humane societatis. Quoties ego coniugasti. Hic Boetius ostendit se perturbatum ex merito frustratione suorum. et primo tangit merita. et beneficia alijs exhibita. secundo tangit frustratione eorum ibi. Sed esse. prima in septem partes secundum quod recitat septem beneficia que patebunt. primo. d. Ego boetius. multoties ipsum coniugastum qui fuit officialis regis Theodorici obui.

i. contrarius excepi. i. ipe diuini ipsi facientes ipse in id est insultu contra fortunas. i. contra bona fortune cuiusque hominis imbecillitas. i. impotentis resistere tunc potest secundum beneficium dices. Quoties ego abiici. i. auerti triguilla sic dicitur propositum regie domus. i. regalis aule ego ipsum deiici ab incepta et perpetrata iniuria ipsis pauperibus. tunc subiungit tertium beneficium dices. Quoties ego pro-

fortunas impetum facientes obuius excepi Quoties triguilla regie prepositus domus ab incepta perpetrataque iam proorsus iniuria deiici. Quoties miseros quos infinitis calumniis impunita barbarorum semper auaritia verabat obiecta periculo auctoritate protegi. Nunquam me a iure ad iniuriam quisquam detraxit. Prouincialium fortunam tuam priuatis rapinis tum publicis vectigalibus pessundari non aliter quam qui patiebantur indolui.

terti miseros. i. pauperes quos auaricia barbarorum. i. crudelium hominum impunita. i. incastigata verabat infinitis calumniis. id est miseris. illos ego protegi auctoritate mea obiecta. id est exposita periculis. id est damnis. Nunquam quisquam id est aliquis detraxit me. i. deflexit a iure ad iniuriam. Nota. quod coniugastus fuit quidam nobilis familiaris regis theodorici qui suus officialis fuit et totum turanum qui preses homines inuasit imperatores. i. sua ipsis auferendo. quem boetius sibi contrarius a suo impetu iniurioso auertit. talis etiam erat triguilla proposita aule regie. Nota. scilicet huguitus quod barbarus id est quod crudelis icultus et stolidus et est nomen crudelitatis. unde omnes ac vniuersae gentes dicte sunt barbare propter grecos et latinos. et barbaria dicitur quidam terra iuxta greciam sita propter crudelitatis excellentiam. Nota. boetius. d. nunquam a iure ad iniuriam. et hoc dicitur glossari sic. ego nec sum retractus a iure amore nec odio nec timore nec proprio comodo que omnia solent impedire verum iudicium unde. d. Laborit. quem nunc persona. preses de tramite recto. Nota. ducit index sidera laude ferit. Prouincialium fortunam. Hic boetius ponit quartum beneficium dices. Ego indolui sicut illi qui patiebantur fortunam. i. bona fortune provincialium. i. illorum hominum tum id est aliquando pessundari. i. subici priuatis rapinis. i. occultis tamen. i. aliquando publicis vectigalibus. i. tributis quasi diceret cum puinciales nunc spoliarentur nunc i tributis bona ipsorum auferendo ego dolui tantum sicut qui patiebantur. Nota quod omnem ciuitatem vel regionem quam romani expugnauerunt fecerunt tributariam vel coloniam vel puinciam tributariam faciebant quando relictis inhabitatoribus terre ad tributum soluendum homines compellebant. Coloniam autem faciebant cum expulsi habitatoribus alienos instituerunt ad inhabitandum. Prouincias autem faciebant quando aliquem romanum presidebant illi terre qui collectis redditibus eos romam mitteret et inhabitatores illi terre dicebantur puinciales. Isti puinciales aliquando molesta

bant occultis rapinis. i. exactionibus suorum prefectorum aliqui publicis vectigalibus. i. tributis que indebito modo et iniusto exigebant ab eis. de quo Boetius doluit. Nota vectigal proprie dicitur tributum quod datur de vectura. Nota secundum huguitum puincia est regio subiugata romanis et tributaria facta. Inde puincialis id est tributarius. Cum acerbe famis tempore. Hic ponit quintum beneficium dices. Cum

Cum acerbe famis tempore grauis atque imperplicabilis indicta coemptio profligatura iopia capania puincia videretur. certamen aduersus prefectum pretorii communis commodi ratione suscepi rege cognoscere contendendi. et ne coemptio exigeret cui. Paulinum consularem virum cuius opes palatini canes iam spe atque abitione deuorasset ab ipsis hiatus faucibus retraxi. Me albinum consularem virum preiudicate accusatois pena corripere odiis me cipriani delatoris opposui Satis enim me magnas video exacerbasse discordias. Sed esse apud ceteros tutior debui quam mihi amore iustitie nihil apud aulicos quo ma-

appetentiu opes paulini

tempore magne famis est indicta. i. instituta grauis coemptio. i. angaria que coemptio erat profugatura. i. punitura capania puincia inopia. i. paupertate ego boetius suscepi certamen contra prefectum pretorii que indixerat ista coemptio nez et ratione comis boni ego certamen rege cognoscere et veniri ne exigeret illa coemptio. Nota quod coemptio est institutio super aliqua portione danda de re emenda vel vendenda et vocatur vulgariter vngelt. et talis fuit instituta super capania puincia destruedam quam boetius remouit Paulinum consularem virum. hic ponit sextum beneficium dices. Ego traxi

id est liberavi paulinum virum consularem cuius opes iam deuorassent spe et ambitio. id est cupiditate canes palatini. i. familiares regis similes canibus. illi traxi a faucibus hiatus. i. appetentiu opes paulini. Nota quod familiares regis que presidebant palatio vocabantur canes palatini sicut enim canes habent ora hiata ad cupidas escas sic isti habebant ad diripiendas facultates pauperum romanorum. Tunc ponit septimum beneficium dices. Ego interposui me odiis Cipriani delatoris. i. accusatoris ne pena preiudicate accusatois corripere. i. punire albinum virum consularem. Nota. quod Ciprianus fuit de familia regis iniuste accusauit virum albinum consularem que prius iudicatus fuit ad penam que accusatus et ne ista pena cui adindicat fuerat ipsum Albinum corripere boetius se opponens odiis cipriani accusatoris albinum saluauit. Nota. ex istis beneficiis enumeratis apparet quod boetius non gessit magistratum pro utilitate propria sed pro communi bono si enim propria utilitate intendisset utique quod odiis et offensas potest euitare quod non fecit. et prius. d. nunquam me a iure ad iniuriam quisquam detraxit. ex quo similiter apparet ipsum non quesuisse proprium commodum. tales enim frequenter de iure deflectunt et subdit. nunquam video in me. id est contra me exacerbasse irritasse satis magnas discordias opponendo me potestibus. quasi diceret ymo. Sed esse apud ceteros tutior. hic tangit frustrationem suorum beneficiorum dicens. Sed ego debui esse tutior apud ceteros romanos quibus impendi ista beneficia et tamen

97

nō sum tuus ut post videbitur ego nō meruerim securitatē apud aulicos. i. familia-
res regis aulā inhabitantes opponēdo me eis amore iustitie. Nota q̄ vna causa per-
turbationis Boetij fuit frustratō suozū meritozū q̄z amicitia et gratia istorū frustra-
batur circa ipsuz quib⁹ multa beneficia ipendit et ppter quos multa odia et indigna-
tiones incidit. Quibus autem deferentibus percussus sumus. Dic boetius tangit

suā perturbationē ex in-
iusta sui cōdēnatione. et
primo facit hoc. secūdo
expurgat se de quibusdā
sibi obiectis secūda ibi.
Quā vti. Primo osten-
dit iniustā sui cōdēnatio-
nem ex accusatōe perso-
narū vilis. Secundo ex
falsitate cris sibi ipositi.
Tertio ex severitate iu-
dicij et pueritate. scda
ibi. At cui⁹ cris. Tertia
ibi. Et cui⁹ vnq̄. p̄rio. d.
Nos sum⁹ p̄culsi. i. percussus
aulicis deferentibus. i. accu-
santibus nos quoz vnus
erat basilus qui ppter
maliciā suā depulsus fu-
erat a misterio regis ille
cōpulsus pecunia susce-
ptus ē in delatoz. i. accu-
sationē nostri nois. Alij
duo accusatores nostri
fuerūt Opilio et gaudē-
tius quos cū rex Theo-
doricus ppter innume-
rabiles fraudes ipoz oz
dinasset ire in exilium ⁊

gis esse tutior obseruari. Quibus autē
deferentibus percussus sumus. Quozū vn⁹
basilius olim a regis depulsus ministe-
rio in delatoz nostri nominis alieni eris
necessitate compulsus est. Opilionē ve-
ro atqz gaudentium cuz ob innumeras
atqz multiplices fraudes ire in exiliuz re-
gia celsura decreuisset. cumqz illi parere
nolētes sacrarū sese ediu⁹ defensiōe tue-
rēt cōpertumqz id regi foret editū vt
nisi infra prescriptū diē a rauenna vrbe
dicerēt p notas insigniti frōtib⁹ pel-
lerēt. Quid huic seueritati posse astrui
videat. Atqui eodē die deferentibus aisdē
nomis nostri delatio suscepta ē. Quid
igitur nostre ne artes ita meruerūt. An
illos accusatores iustos fecit pmissa dā-
natio. Ita ne nihil fortunam puduit si-
minus accusate innocentie at accusanti-
um vilitas pudori debuisset.

ipsi nolent parere. id est obedire. sed tuerentur. id est defenderent se intrando ec-
clesias cum illud esset compertum. id est reuelatum regi edixit. id est precepit rex ve-
nisi infra statutum terminum dicerent ab vrbe rauenna deberent repelli. et pri-
mo signari in frōtib⁹ cauterio sicut solēt signari malefactores et. d. boeti⁹ qd̄ videt
posse astrui. i. p̄forari huic seueritati q̄ eos die ipsis accusatib⁹ nos suscepta fuit eo-
rū accusatō qd̄ igit o p̄bia ē dicēdū meruerūt ne hoc artes nostre quasi diceret nō
nūquid isti iustificati sunt propter nostrā accusationem quasi diceret non. nunquid
nihil puduit fortunā de tali accusatione quasi diceret ymo debuit pudere fortunaz
et si non puduit fortunā innocentia accusati tñ vilitas accusantiū debuit esse pudor
ipsi fortune. Nota hoc vocabulū percussus. d. Buguitō p̄cello is. perculi in prete-
rito et percussus in supino est idem. q̄ percutere vel posi⁹ terrefacere. sed percutere

per tinet ad corpus sed percellere ad animam. Nota circa hoc vocabulum defe-
rentib⁹ q̄ defero tria significat. Primo idē ē qd̄ deporto. Inde delator. i. deporta-
tor. Scdo idē est qd̄ honoro. Inde delator id ē honoris exhibitor. Tertio. i. accuso-
tor. Inde delator. i. accusator q̄ detegit qd̄ latebat. et sic vltimomodo. capitur hic. vñ
versus. Accusat defert dat honore fertqz deorsum. Nota ad testes ydoneos sep-

Alit cuius criminis nos causa arguimur
summā queris. Senatū dicimur saluus
esse voluisse. Adodū desideras. Delato-
re ne documēta deferret quib⁹ senatum
lese maiestatis reum faceret impedisse
criminamur. Quid igitur o magi-
stra censes. Inficiabimur crimēne tibi
pudori sim⁹. Alit volui nec vnq̄ vel
le desistā. fatebimur. sed impediēdi de-
latoris opera cessabit. An oprasse illius
ordinis salutem nephas vocabo.

fama. ideo persone infames non possunt testificari. Sexto requiritur fortuna prop-
ter quod pauperes non possunt testificari. Septimo requiritur fides propter quod
infideles non possunt perhibere testimoniū. Inter illas cōditiones due sunt vilio-
res. i. paupertas et infamia. Boetius ergo volēs ostēdere suā cōdēnationē inu-
stam ex vilitate testiū accusantiū propter quā repellēdi erāt a testimonio. d. in vno
esse defectū fortune. i. i basilio. sed i alijs duobus. i. opilione et gaudēcio dicit fuisse
viciū infamie. Nota q̄ nihil videt seueri⁹ et nequi⁹ q̄z psonas viles et damnan-
das admittēre i testimoniū cōtra inocētes. Quia. d. seneca i de remedijs fortunitorū
Nō pōt habere vllā auctoritatē sentētia vbi quis dānandus ē male de te loquit. Al-
cuius cris arguimur sentētia q̄ris senatū. ⁊c. Dic Boeti⁹ ostēdit iustā sui cōdēna-
tionē ex falsitate cris sibi ipositi. scdo ex dicitis isert quandā amirationē ibi. Quia i
re. Prima in duo scdm q̄ duo iponebāt Boetio de quib⁹ se excusat. scda ibi. Nā
de compositis. Prima qd̄ sibi imponebatur fuit q̄ impediūisset quendam nuntius
deferentē regi accusationē senat⁹ vt senatus redderetur reus lese maiestatis. Dicte
ergo in littera. O p̄bia tu forte queris summam. id est sententiam criminis cui⁹ cri-
minis causa arguimur. Nos dicimur voluisse saluare senatū forsā desideras scire
p quē modū. dico q̄ nos criamur. i. arguimur ipediūisse delatozē ne deferret docu-
menta. i. litteras regi quibus faceret senatū reum lese maiestatis quid igit. o magi-
stra censes. i. iudicas inficiabimur. i. negabimus crimen illud ne simus tibi pudori at
qz. i. sed ego volui saluare senatū nec vnq̄ desistā velle. s̄ opa. i. diligētia impediē-
di delatoris ista cessabit. i. cessare vqz qz nō est verū q̄ impediuerimus delatozē litte-
rarū nunquid est nephas optare salutē illius ordinis. i. senatus quasi dicerz nō est
nephas iste vero senatus q̄ cōsensit in meā dānationē effecerat hoc suis decretis. i.

iudicij at si esset nephas saluare ipsum sed imprudentia sibi ipsi mensiens id est in
damnum suum mensiens non potest immutare merita reruz ita q illud quod prius
fuit meritorium postea fiet demeritorium. nec puto esse licitum secundum preceptu
Socratis occuluisse id est occultasse veritatem vel concessisse mendacium. sed quo
modo illud sit ego relinquo tuo et sapientum iudicio veritatem aut huius rei ne la

teat posteros. i. successo
res ego comédani stilo
id est scripto et memorie

Pro. accusatio boetij
fuit detestabilis qz facta
per infames psonas fuit
irrationabilis qz de bo
no accusabat. s. de salua
tione senatus quod erat
bonu. etiā accusatio ei
fuit iniusta qz falsa. accu
sabat em impeduisse de
latores quod falsum fuit

Nota iste dicitur esse
reus lese maiestatis qui
contra regē vel aliū prin
cipem aliquid maluz ma
chinat. Nota inficioz

aris pprie est non fateri factum quod verum est sed contra veritatem vti mendatio
vel est proprie inficiari secundum eum rem debitam denegare cum a creditore de
poscitur et etiam id est contendere vel denegare. Nota dicit in textu. Nunquid
optare salutem senatui nephas vocabo. Duplex est salus spūalis que est aie tēpora
lis que est corporis. Salutē spūalem tenemur oibus velle etiam malis rōe caritatis
per quā etiam mali diligendi sunt. licet non in eo q mali. Salutem vero temporālē
tenemur velle omnibus bonis et precipue amicis. amicorum vero peccantiuz tene
mur salutem velle quādiu sanabiles sunt vt recuperent virtutem amissam sed si pro
pter magnitudinem malicie sunt insanabiles dissoluit amicitia nec est optanda salus
et quia malicia senatus romanoz erat sanabilis qz forte senatus compulsus metu
regio fuit consentire in dānationem boetij. ideo optare sibi salutē non erat nephas
licet boetio turbato hoc videretur. Nota veritas nō est occultāda secūdu Socr
tē. nam qui tacet veritatē aliis nesciētibz mētiretur et qui mēdacijs cōsentit simili
ter facit. Nota mēdaciū nō ē cōcedendū qz scdm Aristotelem in ethicis. Men
daciū p se prauiū est et fugiendū. et primo elencorū duo sunt opa sapiētis. Nō men
tiri de hijs de quibus nouit et mentiret posse manifestare. Nā de cōpositis falso
litteris. Hic boetius excusat se de secūdo criē sibi iposito. iponebat em sibi q scrip
sisset litteras ad iperatozē Cōstātinopolitanū p liberatōe romanoz de manu re
gis Theodorici. vñ. d. i. littera. Nā de litteris ppositis falso. qz false mibi hoc iponi
tur quib⁹ litteris arguoz sperasse romanā libertatē. quid attinet dicere cum nō def
mibi locus defensionis. quarū litterarū fraus. i. fraudulencia fuisset apta. i. manife
sta si nobis licuisset vti confessione. i. allocutione ipsoz delatozū. i. accusatozū qd

^{sciat} Ille quidez suis de me decretis vti hoc
^{meritis} nephas eēt effecerat sed sibi semp men
tiens imprudentia rerum merita nō po
test immutare. Nec mibi socratico de
creto phas esse arbitroz vel occuluisse
veritatē vel concessisse mendacium.
Meruz id quō sit tuo sapientūqz iudi
cio estimādū relinquo. Cui⁹ rei seriē at
qz veritatē ne latere posteros queat stilo
etiā memorieqz comédani. Nā de cōpo
sitis falso litteris quib⁹ libertatē arguoz
sperasse romanam quid attinet dicere.

Reg esse magi

ses vti examinatione accusatorum maximas vires habet in omnib⁹ negocijs. id est
causis iudiciarijs. nā que relique libertas sperari potest Romanis quasi dicerz nul
la tantum enim rex Theodoricus inualuerat nullus potuit vel audebat contra ip
sum vti nam posset vlla libertas sperari vtiqz ita prudenter egissem de negotio q re
gi non innocuisset et respondiſsem verbo. Canij qui cum accusaret a Gaio cesare

Quarū fraus aperta patuisset si nobis
ipsozū confessione delatozū q in oib⁹ ne
gocijs maximas h⁹ vires vti licuisset.
Nā que sperari reliqua libertas potest
Atqz vti nā poss⁹ vlla. Respondissez ca
niū verbo qui cū a gaio cesare germani
ci filio conscius ptra se facte cōturbarois
fuisse diceretur si ego iquit scissez tu ne
scissez. qua i re nō ita sens⁹ nros meroz
ebetavit vt ipios scelerata ptra virtutē
querat esse molitos sed ea que speraue
rūt effecisse vebementer admiroz.

filio germanici q esset
reus cōiurationis facte
cōtra se respōdit Gaius
si ego scissem tu ne scis
sez quasi diceret si esset
reus ita prudenter celat
sem negocium q ad tuā
notitiā nunqz puenisset

Nota q i causis iudi
ciarijs testiū sine accusa
tozū examinatio maxi
mas habet vires qz per
eā deuenit ad rei verita
tem. sicut patz de danie
le qui examinādo duos
presbiteros false accusā
tes Susannam ipsoz de
falsitate accusationis co

f. p. v. d. v. r. n. t.

ram omni populo conuicit similiter Boetius si datus fuisset sibi locus examinan
di suos accusatores. vtiqz ipsoz mendaces reddidisset. Nota Canius fuit qui
dam romanus prudens et sapiens accidit vt quidam ex romanis conspirarent et
facerent coniurationem contra Gaium cesarem et cum cesar proponeret canio q
esset reus illius coniurationis facte respondit. si ego scissem tu nescissez. Sic Boe
tius respondit regi. Theodorico si sibi improperasset de litteris compositis super
restituenda libertate ipsis romanis. Qua in re non ita sensus. Hic Boetius
ex dictis infert quandam admirationem. secundo inuebitur contra senatores qui
consenserunt in suam condemnationem ibi. Sed si phas fuerit. dicit primo. Ex quo
a malis iniuste accusatus sum qua in re. id est propter q non ita. id est non intantū
meroz. id est tristitia ebetavit. id est oppressit sensus nostros vt ego querar. id est cō
querar impios. id est malos molitos. id est machinantes scelerata. id est nequicio
sa contra virtutem. id est virtuosos homines sed ego ammiroz vebementer. id est
fortiter effecisse. id est ad effectū produxisse supple illa que mali sperauerunt. id est
conceperunt. Nam velle deteriora. id est mala forsitan fuerit nostri defectus. id est
nostro defectu sed posse supple perficere malum contra innocentiam. id est homi
nes innocentes que quisqz sceleratus conceperit. id est cogitauerit deo hoc inspec
tante supple hoc est simile monstro. id est admirabile. vnde. id est protanto quibam
tuozum familiarium id est philosophozum quesituit haud iniuria. id est non iniuste
siquidem pro certo deus est. vnde mala supple prouenitit vero pro sed vnde. id est
a quo bona si deus non est quasi diceret ex quo iniuste a malis accusatus sum pro
pter hoc non in tantum sum oppressus dolore q conquerar malos machinari. ma

chinari mala bonis sed ammiroz q illi qui mala concupunt contra bonos possunt
pducere ad effectuz. nam velle malum est forte ex nostro defectu sed q malus poss
sit perficere malū contra bonos deo hoc inspiciēte est simile monstro. vnde quidā
philosophus nō iniuste quesuit si deus est vnde proueniunt mala. Et si deus
non est vnde proueniunt bona. Nota ex quarto huius duo requirunt ad aliquē
effectū producendū. scz
volūtas et potestas re
quiri volūtas. q null
aggredit qd non vult.
Requiri potestas quia
sine potestate voluntas
frustratur. q autēz mali
habent voluntatē offen
dendi bonos nō est mi
randū sed q habēt po
testatem producendū ad
effectum suam voluntas
tem deo respiciēte est si
mīle monstro. Nota
simile monstro est qd cō
tingit preter intentionē
nature. Sicut ergo mō
stra fiunt preter intentō
nem nature. Sic vi
debat Boetio q ma
la preter ordinem diuī
ne prudentie continge
rent quod non videret
rationabile cuz deus sit

Nam deteriora velle nri fuerit fortasse
defectus posse aut contra innocentiam
que scelerat quisqz cōceperit ispectate
deo mōstro simile est. vnde aut iniuria
tuorū quidā familiarū quesuit. Siqui
dē de iquit ē vñ mala. Bona vero vñ
si nō ē s; si phas fuerit nepharios hoies
q bonorū oim totiusqz senat⁹ sanguinē
petūt nos etiā quos propugnare bonis
senatūqz uiderāt pditū re uoluisse. sed
num idē de pñibus quoqz merebamur.
Ademisti vt opinor quoniā iudicū
quid facturū vepñs ipsa sp dirigebas
Ademisti inquā verone cū rex auid⁹ cō
munis extu maiestatis crimē i albinū dila
tum ad cunctuz senatus ordinē transfer

summe bonum q aliquo modo sit causa male fieri mala ergo mala in mundo deo in
spiciente videntur simile monstro. Nota q deus non est causa effectiua mali
cum sit summe bonus licet sit causa mali permissiua quia permittit fieri malum et sic
exponitur auctoritas propheticę dicentis. Ego dominus faciens omnia hec fa
ciens bonum et creans malum supple permissiue. Aliter dicitur duplex est malum.
scilicet pene et malum culpe. deus est causa mali pene qd punit. sed non est causa
mali culpe. quia hic est qui peccatum non fecit. Sed si phas fuerit nepharios
homines qui bonorum. et cetera. Hic Boetius inuebitur contra senatum qui
consensit in suam condemnationem tangendo suam beniuolentiam quam habuit
ad eos. Et dicit si phas fuerit. id est ponamus phas esse nepharios homines. id est
malos homines qui omnium bonorum et totius senatus. id est consulatus roma
ne ciuitatis petunt. id est desiderant sanguinem. id est mortem. nos etiam voluisse
ne perditum. id est ad perdendum quos viderant propugnare bonis hominibus.
q; pro et senatū. sed num. id est nunquid nos idem. s. perdere merebamur de patri
bus. id est de senatoribus. quasi diceret nō. sed o pbia meministi vt opinor qm me
dicturum. id est volentem dicere quid. id est aliquis ve pro vel facturum ipsa semp

presens supple existēs dirigebas regebas ergo nec verbis nec factis offendi senatū
meministi inquā pbia verone. id est apud veronam ciuitatem cum rex Theodori
cus auidus existens cōmunis extu id est tormenti senatorum cum ipse crimen lese
maiestatis celatum in albinum ipse rex moliretur. id est laboraret transferre illud cri
men ad totum senatum quanta securitate. id est tutela mei periculi defenderim. id ē

re moliretur. vniuersi innocēciam sena
tus quāta mei periculi securitate defen
derim. Scis me hec vera pferre et in
nulla vnqz mei laude iactasse. Minuit
enim quodāmodo se probātis consciē
cie secretum quoties ostetando quis fa
ctū recipit fame prequ. Sed innocenti
am nostram quis exceperit euentus vi
des. Pro vere uirtutis premiis falsi sce
leris penas subimus. Et cui vnquā fa
cinosus manifesta cōfessio ita iudices ha
buit in seueritate concordēs vt nō ali
quos vel ipse igenū error hūani vel for
tune conditō cūctis mortalibus incerta
summitteret. Si inflāmare sacras edes
voluisse; si sacerdotes impio iugulare

liberauerim innocēciam
vniuersi senat⁹ id ē toti⁹
cōsulat⁹. O pbia tu scis
me pferre. i. loqui vera
et nunqz iactasse in vlla
mei laude me em pro qz
minuit quodāmodo secre
tū cōsciētie pbātis. id ē
laudātis se quoties qd
ostetando. i. manifestan
do factū recipit precūz
fame. i. mercedē laudis
ab hoibus. sed tu pbia
vides quis euentus ex
ceperit id est liberauerit
nostrā innocētiā nos
subimus. i. sustinem⁹ pe
nas falsi sceleris. id ē fal
se nobis impositi p pre
miis vere uirtutis. No.
secundum Senecaz do
lor duplicatur cuz ab eo
a quo donuz merueras
malum venit. cuz igitur

Boetius omnem beniuolentiam exhibuerit senatoribus grauius doluit de sua of
fensione. Nota in ciuitate verona cum Albinus esset accusatus de graui crimi
ne ita vt diceretur reus lese maiestatis illud crimen Rex theodoricus voluit trans
ferre ad totum senatum et ipsum damnare. sed Boetius exponens se periculis se
natum liberauit. Item nota q secretum conscientie est virtus que minuitur
cum aliquid virtuose operatur iactando se vt consequatur famam et laudem popu
li. Unde Seneca Conscientiam potius q famam attende. Et dicit Macrobius.
sapiens gloriā suā in conscientia ponit stultus autem in laude humana. Unde
dicit Ysidorus qui aliquod donum a deo largitum in laudem suā conuertit pro
culdubio virtutem in vicium transire facit. Et cuius vnquam facinoris. Hic
Boetius ostendit se perturbatum ex iudicium seueritate et inflexibilitate dicens.
Cuius vnquam facinoris. id est peccati manifesta confessio. id est cuius vnquam
hominis peccatum manifestum habuit iudices ita concordēs in seueritate vt non
aliquos eorum vel ipse error humani ingenij submitteret. id est flecteret ad miseri
cordiā vel conditio fortune. id est euentus fortuitus existens incerta cunctis mor
talibus supple hominibus submitteret aliquos eorum. si diceremur voluisse inflā

S. Lab. Hec e' g'ra' ma' i' h'm conscientia' n'q.

Conscientia?

Seneca Conscientia potius q famam attende et dicit Macrobius sapiens gloriā suā in conscientia ponit stultus autem in laude humana Unde dicit Ysidorus qui aliquod donum a deo largitum in laudem suā conuertit proculdubio virtutem in vicium transire facit Et cuius vnquam facinoris Hic Boetius ostendit se perturbatum ex iudicium seueritate et inflexibilitate dicens Cuius vnquam facinoris id est peccati manifesta confessio id est cuius vnquam hominis peccatum manifestum habuit iudices ita concordēs in seueritate vt non aliquos eorum vel ipse error humani ingenij submitteret id est flecteret ad misericordiā vel conditio fortune id est euentus fortuitus existens incerta cunctis mortalibus supple hominibus submitteret aliquos eorum si diceremur voluisse inflā

Liber primus.

mare id est incendere sacras edes id est ecclesias et si nos diceremur struxisse id est procurasse necem. i. mortem bonis omnib⁹. et si diceremur iugulare. i. punire sacerdores impio gladio tamē pro sed sententia id est iudicium damnasset me presentē conuictum et confessum crimē sed nos procul moti. id est absentes quingentis milibus passuum et indefensi hoc propensius studium id est propter studium intensius

nos danamur. i. adiudicamur i. senatū morti q³ pro et proserptioni. Et tūc exclamat dicens. **M**eritos. id est dignos vel beatos iudicio nemines posse conuinci de simili crimine sicut nec ego iuste conuictus sum cuius reatus. i. criminis dignitate. i. ignoscantia ipsi etiā viderūt. i. cognouerūt q³ detulere. i. accusauerūt me. **N**ota q³ iudices q³q³ mouent ad misericordiam duplici de causa primo nō propter errorem humani ingenij. q³ humanū ingenium sepe fallit in iudicio. q³ ignorat vtrum aliqui iuste de re sentiat vel non. et t³ mēs deū ne iniuste iudicet mouetur ad misericordiam parcendo reo. Secundo iudices mouentur ad misericordiam propter euentum fortune qui incertus est hominibus quod enim iudex in alio damnat sibi facile per fortunam euenit. et illud debet recordari. sed nulla illarū causarum mouit iudices ad miserandum Boetio. sed concorditer ipsum damnabant. **N**ota q³ nullus debet damnari etiam pro crimine quantumcūq³ enormi nisi sit presens conuictus vel crimen in iudicio confessus Boetius autem cum damnaretur non erat conuictus nec crimen confessus et erat absens. q³ in studio Albeniensi ergo iniuste erat damnatus. **N**ota q³ Boetius cum damnaret distabat a loco iudicij quingentis milibus passuum. et cum mille passus faciunt vñū miliare ideo bene distabat ad quingenta miliaria. **N**ota q³ Boetius damnatus fuit proserptioni. **D**ignitio dicit. proserptio est iudicialis sententia lata contra aliquem cuius nomen pro scelere de scriptura tabule enee debebat. **C**ōsuetudo enim romana fuit q³ nomina senatorum quorū concilio vrbs Romana regebatur aureis litteris in tabula enea scribebant. vnde et patres conscripti dicebantur. et dicit proserptus quasi procul a scriptura positus. et sic Boetius erat proserptus q³ nomē suū deletum fuit de tabula enea. **Q**uam vti alicuius sceleris. hic Boetius expurgat se de quibusdam obiectis. secundo ostendit vnde sumpta fuit ratio obiectiois

gladio si bonis omnib⁹ necem struxisse diceremur presentem tamē sententia conuictum me punisset. **N**unc vero quingentis fere passuum milibus procul moti atq³ indefensi ob studij p³peius in senatum morti proserptioniq³ danamur. **M**eritos de simili crimine nemine posse conuinci. **C**uius dignitate reatus ipsi etiam qui detulere viderunt. **Q**uam vti alicuius sceleris admixtione fuscarent ob abitum dignitatis sacrilegio me conscientiam meam poluisse meti sūt. **A**lqui et tu insita nobis omnem rerum mortalium cupiditate de nostri a sede pellebas et sub tuis oculis sacrile

Damnatus debet esse
presens, conuictus et
confessus, iniudice.
Proserptio, q?
Patres conscripti.
consules. quare?

Prosa quarta.

secunda ibi. **S** nephas. **N**ota Boetio obiciebat q³ ipse vltus arte nigromatica sacrificaret demonib⁹ pro dignitatib⁹ acquirēdis. de hoc Boetius excusat se dicens. quā supple meam dignitatē vti pro vt obfuscarē. i. denigrarent admixtione alicui³ sceleris mentiti sunt meā poluisse conscientiam sacrilegio. i. demonum obsequio ob ambitum. i. propter cupiditate dignitatis acquirende. atq³ pro certe tu insita id est

giophas locū esse nō erat. **I**nstillabas ei aurib⁹ cogitationibusq³ quotidie meis. **P**itagoricū illud. **E**noy be nō qd ē deo et nō diis seruiēdū. **N**ec pueniebat viliissimorum me p³sidia spūū captare quē tu in hanc excellētiā cōponebas vt con simile deo faceres. **P**reterea penetrali nocēs domus. **H**onestissimorum cetus amicorum. **S**ocer simachus etiā sanct⁹ et eq³ actu ipso reuerend⁹ ab oi nos criminis huius suspitione defendūt. **S**o nephas. **I**lli vero de te tati criminis capiūt fidē

iserta nobis pellebas de sede. id est de loco cupiditatem omnium rerum mortalium. et sub tuis oculis non erat p³bas esse locum sacrilegio. id est cultui demonum q³ pro tu instillabas auribus et cogitationibus meis illud pitagoricum deo non diis seruiendus nec conueniebat me captare. id est optare p³sidia id est auxilia viliissimorum spirituum. id est demonum quem tu componebas. id est locabas in hac excellentiam. vt similem deo faceres. preterea in

nocens penetrali. id est vxor domus mee cetus. id est multitudo honestissimorum amicorum. **E**t socer simachus sanctus et eque reuerendus ipso actu defendunt me ab oi suspitione huiusmodi criminis. **N**ota q³ consuetudo inuidorū est cū nō possunt alicui suam probitate auferre nitunt⁹ ipsam saltem aliquo vicio denigrare. et sic fama Boetij denigrata fuit vicio sacrilegij. **N**ota q³ sacrilegij est sacre rei furtum et ponit sacrilegus pro homine scelerato etiam sacrilegium est cultura demonum siue ydolorum. **I**nde sacrilegus id est ydolatra et sic capitur in proposito. **N**ota q³ ambitus media producta est cupiditas honoris. **S**ed ambitus media correpta est circuitus. et primo modo accipitur hic. **N**ota q³ p³bia repellit omnem cupiditate bonorum exteriorum quod scribitur in primo libro de plantis q³ p³bia tria inducit. scilicet mentis illustrationem felicitatis appetitum et mollis affluentie contemptum. **N**ota p³bia facit hominē similem deo non similitudine omnimoda sed participatiua ita quod homo participat aliquid conditionis diuine. i. intelligentie. vnde Seneca hoc mihi p³bia promittit q³ me parem deo reddat. **E**t alibi dicit. **V**ir speculatiuus ē quā si deus in humano corpore hospitatus. **N**ota sacrilegium non habet locum sub oculis p³bie q³ p³bia per se omnia agenda et facienda ordinatissime disponit et non permittit hominem ad vana declinare. q³ dicit **T**ullius in libro de finibus bonorum et malorum p³bia a superstitione liberat metu mortis non conturbat. et est superstitio vana religio est ydolorum cultura. **N**ota penetrali est secreta camera vel locus secretus interior in domo vel in templo vbi reponuntur diuodia vel aliqua talia et ponitur hic pro vxore Boetij per metaphoram ponēdo cōtinens pro cōtento quia

euoye id est

id est mea. hic causatur figuram metaphoram continens pro contento

Inuidia
Sacrilegius

Ambitus?
Ambitus?
Vir speculatiuus?

Superstitio!
Penetrali.
Sineduce

ipsa consuevit morari in penetrali. Nota q̄ simachus fuit quidā nobilis roma-
nus et socer boetij cuius filiaz boetius duxerat nomine Elpbe q̄ simachus nō fuit
tantum sanctus interius in affectu etiā reuerendus in exteriori actu sicut dicit bo.
Sed o nephas. Hic Boetius ostendit unde fuerit ratio sumpta obiecti criminis.
quia ex ipsa pb̄a cui dedit erat unde dicit exclamando. O nephas ipsi mali capis
fides tāti criminis de te
o pb̄a et ppter hoc vi-
debimur fuisse affies ma-
lesitio sacrilegij. q̄ nos
sumus imbuti. i. instructi
tuis disciplinis. i. doctri-
nis et sumus instituti. i.
informati tuis moribus
ita nō est satis tuam re-
uerentiā n̄h̄l mibi pro
fuisse nisi vltro. i. sponte
tu poti⁹ lacereris ab illis
mea offensione. hoc. o.
boetius pro fato. q̄ in-
iuriati sunt sibi propter
pb̄as. i. magis iniuriati
sunt pb̄e q̄ sibi. Nō
quādo boetius vacabat
studio fugiebat cōfortia
stultorum et querebat se-
creta loca ppter studij
ideo putabāt ipsum loq̄
cum demonibus et eis
sacrificare. Itē q̄ b̄. se-
re oia que volebat facere sua sapiā faciebat. i. o putabant eū demonē habere familia-
rem sibi obsequentem sicut apulegius oppinatus est de Socrate q̄ haberet fami-
liarem deum de quo fecit librum quem intitulauit de deo Socratis. Et vero
hic etiam. Hic Boetius ostendit se esse perturbatum ex fame sue lesione dicens.
Hic cumulus. id est augmentatio accedit nostris malis q̄ estimatio. id est iudicij
plurimorum. id est vulgariū non spectat. id est non respicit merita rerum sicut ho-
mo meretur. sed expectat euentū fortune. i. iudicat hominem secundum q̄ fortuna
se habet circa ipsum et tantum iudicat vulgus esse prouisa a deo que commenda-
uerit felicitas. id est prospera fortuna quo fit. id est quo sequitur vt estimatio bona
deserat infelices unde me piget. id est tedet reminiscit qui nunc sint rumores populi
de me et q̄ multiplicēs pro et dissonē. id est discordes sententie sint de me. nam
quidam dicunt me reum esse pridam non hoc tantum dixerim. id est volui dixisse
vltimam esse sarcinam. id est grauissimum pondus aduerse fortune q̄ dum aliquod
crimen affigitur. id est imponitur miseris. id est infelicibus ipsi creduntur meruisse
supple illa que ipsi miseri perferunt. id est patiuntur. Et ego bonis omnibus pulsus
q̄ in exilium relegatus et exutus dignitatibus q̄ damnatione proscriptus et feda

atq; hoc ipso uidemur a ffines fuisse ma-
lesicio. q̄ tuis instituti moribus imbuti
disciplinis sumus. Itaq; non ē satis ni-
hil mibi profuisse tuam reuerentiā nisi
vltro tu poti⁹ mea offensione lacereris.
Et vero hic etiā nostris malis cumulus
accedit qd̄ estimatio plurimorum nō rerū
merita s; fortune spectat cūctū. ea q; tā-
tuz iudicat esse prouisa que felicitas cō-
mendauerit. Quod fit vt estimatio bo-
na prima omnium deserat infelices. Qui
nunc populi rumores q̄ dissonē mul-
tiplicēsq; sententie piget reminiscit hoc
tatum dixerim ego vltimā esse aduerse
fortune sarcinā. qd̄ dū miseris aliquod
crimen affigitur que perferunt meruisse

tus. i. maculatus estimatio ego qui prius virtute honestus reputabar n̄c sceler-
re deformis reputor. et tuli id est recepi supplicium id est penā ob beneficium pro
pter beneficium. Nota q̄ vulgares nō iudicāt scdm merita rerū vtruz homo
mereatur aliquid vel non. sed iudicāt secundum euentum fortune. unde hominem
bene fortunatum iudicant felicē. male fortunatum iudicant miserum. sed tale iudi-
cū falsus est. unde dicit

creduntur. et ego siquidez bonis oibus
pulsus dignitatib⁹ exutus. estimatio
fedatus ob beneficiū pertuli supplicij
videre autē videoz nepharias scelera-
torum officinas gaudio leticiaq; fluita-
tes perditissimum quenz nouis delati-
onum fraudibus imminentem. iacere
bonos nostri discriminis terrore prostra-
tos flagiciosuz queq; ad audenduz qui-
dem facinus impunitate ad efficiendum
vero premiis incitarunt fontes autē nō
mō securitate verū ipa etiā defensione pri-
uatos. Itaq; libz exclamare ad deū celi

Metrum quintum libri primi.

Stelliferi conditor orbis Qui per

fluitantes gaudioq; pro et leticia et quenz perditissimum id est pessimum immi-
nentem id est insistentē nouis fraudibus delationū id est accusationū et video bo-
nos iacere prostratos. i. depressos terrore nostri discriminis et etiā video quenz
flagiciosum. i. prauuz hominē incitari ad audenduz. i. ad presumendū facinus. i. pec-
catum impunitate. i. sine pena vero p sed incitari p̄m̄is ad efficiendū. i. ad perpe-
trandū facinus. id est peccatum autem pro sed ego videoz insontes. i. inocētes nō
mō. i. nō tantū priuatos securitate verū etiā defensione. Itaq; pergo libet. i. placet
mibi exclamare ad deū celi quare talia pmittat i mūdo vt mali exaltē et boni dep-
manē. Nō. q̄ bo. q̄ erat turbate mētis et i statu miserie videbat q̄ mali i hoc mū-
do essēt potētes et vincerēt ipuniti boni autē ipotētes et vincerēt irremiserati. s; pb̄a
i. iij bui⁹ ipm cōsolādo pbat malos sp esse ipotētes et bonos esse potētes. et malis
nūq; deesse sua supplicia et bonis nunq; sua premia. Nō q̄ officine dicūt dom⁹ of-
ficialiū vbi reponūt ea q̄ ad ipos spectāt et ad eorū officia sicut sūt celaria et grana-
ria et alia huiusmōdi hic autē accipiūt officine p p̄gregatōe malorum et dicit ab officio
Stelliferi conditor orbis. Hic incipit officis qd̄ ē noceo noces.
quintum metrum huius primi quod dicit p̄ndaricū ab inuētoze ana-

pesticū a pede predominante. Est autē anapestus pes contrarius dactilo constans ex primis duabus breuibus et tertia longa sillaba et est metri acatalecticū. id est sine defectu. In hoc autem metro Boetius exclamat contra prouidentiam diuinam admirans q̄ omnia regantur a deo preter actus humanos licet hoc falsum sit tamen boetio sic videbatur secundum status turbatum. et diuiditur. primo cōmendat diuinam prouidentiam ex gubernatione celestium et terrestriū. secundo tangit actus humanos non regi a deo tertio rogat deum ut regat actus hominū. secunda ibi. Dia certo. tertia ibi. Quisquis rerum. Prima diuiditur. primo commendat regimen diuine prouidentie circa celestia. secundo magis circa terrestria ibi. Tua vis varium temperet. Primo dicit o conditor. id est creator orbis stelliferi. id est serenitatis. stellas qui natus. id est adiunctus perpetuo solio id est eterne sedis veritas. id est frequēter veritas celum rapido turbine. id est veloci motu et cogis sidera pati legem id est debitum ordinem ut ipsa luna nunc id est aliquando lucida pleno cornu sicut in plenilunio. obuia. id est opposita totis flammis. id est luminibus fratri. id est solis ipsa luna cōdat. id est abscondat minores stellas que in plenilunio non videntur propter maius lumen et tu cogis nunc id est aliquando ut ipsa luna existēs pallida obscuro cornu ipsa existēs propior. pbebo. id est soli perdat id est amittat lumina id est lucēs quasi diceret tu facis ut luna quanto magis recedit a sole tanto magis illuminatur et lumine suo obscurat minores stellas et quanto magis appropinquat soli tanto plus obscuratur et tu cogis ut hesperus id est stella vespertina qui agit algētes. id est frigidos actus tempore noctis. id est in crepusculo quod est prima pars noctis sequēdo solem. id est hesperus de mane lucifer dicitur pallens in ortu pbebi iterum mutat solitas habenas. id est solitos cursus. nam cum de vespere sequitur solem de mane precedit ipsum et tu stringis. id est coartas lucem. id est diem breuiore mora tempore brume. id est hiemis frondiflue. id est facientis frondes fluere et cum seruida estas venerit tunc tu diuidis. id est distinguis agiles horas. id est breues horas noctis. quasi diceret tu facis q̄ tempore hiemali noctes sunt prolixiores diebus in tempore estivali econuerso. Nota q̄ deus dicitur conditor stelliferi orbis quia ab ipso dependet celus et tota natura ex duodecimo metaphisice et dicitur residere in perpetuo solio q̄ in celo quod est perpetuum. nam celū est locus deorum et spūm et oēs barbari et greci et quicūq̄ putāt deos esse eū locū qui sursum ē deo attribuit tanq̄ immortale immortali coaptantes primo celi et mundi et dicitur vertere celum rapido turbine. motus enim firmamenti dicitur rapidus q̄ suo motu rapit secum alias speras. Unde nota verso est verbum frequētatiuum. et significat frequēter vertere et in hoc innuitur q̄ celū semp mouet et si cessabit q̄ dicit comētator nō est timēdū q̄ celū stet et ratio quia mouens celum mouet sine fatigatione et sine pena. xij. metaphisice. Item deus est nexus perpetuo solio. id est coniunctus perpetuo celo. Unde deus tripliciter ē in vniuerso. scilicet essentialiter seu p̄tialiter sacramentaliter seu ministerialiter. et misericordialiter. Essentialiter seu p̄tialiter i sua vera claritate in

petuo nex solio. Rapido celū turbine veritas. Legēs pati sidera cogis. Et nūc pleno lucida cornu. Totis fris obuia flāmis. Cōdat stellas lūa minores.

qua ipsum homo nunq̄ vidit sicut dicit p̄beta. deū nemo vidit vnq̄ sicut ipse est in p̄petuo solio sacramentaliter seu ministerialiter deus est in sacramento eucharistie q̄ rata fide credimus. h̄ misericordialiter deus est vbiq̄. s̄m q̄ dicit scriptura. misericordia dñi plena est terra. et inde puenit dictum cōe s̄m quod. d. scriptura. deus ē vbiq̄. Nota s̄m buguitōem solii est sedes regalis ex solidis lignis facta dicta a

Nūc obscuro pallida cornu. Pbebo propior lumina perdat. et qui prime tempore noctis. Agit algētes hesperus ortus. Solitas iterum mutat habenas. Pbebi pallens lucifer ortu. Tu frondiflue frigore brume. Stringis lucem breuiori mora. Tu cū seruida venerit estas. Agiles noctis diuidis horas.

soliditate. i. a firmitate. Nota q̄ deus cogit si vera pati legē nō violētia nec coacta motōne q̄ nullū violentū p̄petuū h̄ cogit ea voluntaria ordinatōe obfuare legē. i. determinatū motū t̄pe eis statuto oriānt et occidant. Mō q̄ luna d̄ se est corp⁹ opa cū recipiēs lumē a sole et in ea parte q̄ est vsus solē illuminat. cū autē directe opposita sit soli sicut i plenilunio t̄nc lumē suo obscurat minores stellas eo q̄ maius lumē obscurat min⁹. h̄ cū luna est in ista pte celi in qua est sol sicut p̄tingit in p̄iunctōe t̄nc superior pars q̄ est vsus solē est illuminata. et inferior pars q̄ est versus nos est obscurata et t̄nc nihil videmus de luna. h̄ cū incipit elongari a sole t̄nc ps elōgata incipit modicū apparere nobis et t̄nc dicim⁹ esse nōnūm. et q̄toplus elōgatur t̄nc plus appet nobis illūinata. Nota boetii dicit solē esse fratrem lune. q̄ s̄m fabulas iupiter p̄cumbēs cū latona genuit ex ea duos gemellos. i. pbebi qui dicit sol. et dianā q̄ dicitur luna. et sic s̄m fabulas sol est frater lune. Nota stella q̄ de vespere sequit solē et de mane p̄cedit h̄ diuersa nomina. p̄ p̄ versus. lucifer auroa venus vesp̄ hesperus idē. Quō autē sit possibile q̄ eadez stella de vespere sequat solē et de mane p̄cedat. dicit aliqui q̄ h̄ nō p̄tingit in vna et eadē parte āni h̄ in diuersis. dicit. n. q̄ in estate sequit solē et in hyeme p̄cedat. h̄ hoc ē p̄ oēs antores. d. hoc esse i eodē t̄pe āni. Alij dicit q̄ mercuri⁹ et ven⁹ sint stelle silis coloris et q̄titat. quaz vna q̄nq̄ seq̄ solē alia p̄cedit. et sic videt eē vna stella q̄ seq̄ et p̄cedit. h̄ hoc nō est. Buguitio dicit q̄ ven⁹ est altior sole. et loquit s̄m ātiq̄s astrologos qui locauerūt venerē supra solē. cū igit p̄tingit q̄ venus et sol siml̄ veniūt ad occasum q̄ ven⁹ ē altior diutius videt in sero q̄ sol. eadē rōe citius videt in mane q̄nis equocito discurrāt. nā citius vident ascendētia remota q̄ p̄p̄qua. et diutius vident descendētia remota q̄ p̄p̄p̄qua h̄ equali motu incedāt. h̄ moderni astrologi locāt venerē sub sole. Alij dicit q̄ vna est stella q̄ vno t̄pe sequit solē alio t̄pore p̄cedit. et dicit s̄m p̄tolomeū q̄ illa stella h̄ ecliptici in cui⁹ circūferētia deservit corpus ei⁹. Est autē eclipticus circū p̄nus cuius centrū est in circūferētia orbis deferentis. nūc autē est ita q̄ eclipticus veneris sp̄ est cū sole. ita q̄ si protrahat linea a centro terre p̄ centrū ecliptici veneris ad firmamenti eadē linea trāsibit p̄ centrū solis vel nō multū distabit ab eo. cū autē venus serat in circuitu ecliptici aliqui erit i eadē linea cū sole. aliqui p̄cedit. aliqui sequitur. Itē mora solis sup orizōtē facit dies cū dies sit latio solis sup terrā. mora autē solis sub orizōtē facit noctē. et q̄ sol lōgiorē

Liber primus.

facit morā tpe estivali super orizontē. & breviorē sub orizonte. id dies estivales longiores sunt noctibus. in hyeme autē fit everso ppter qd dies hyemales breviores sunt noctibus. **T**ua vis variū tempat annū. hic boetius pmedat regimē divine pudentie magis circa terrestria. i. circa ptes anni dicens. **D**eus tuavis. i. virtus tempat. i. ordinat variū annū. i. diversas ptes anni. vt mitis zephirus. i. vent⁹ vernalis. reuebat idē reducat frōdes q̄ aufert. i. d̄stru it. sp̄s boree. i. flat⁹ boree. & tua vis temperat vt quecūq; sciauidit arctur⁹ illa stella. altas segetes. i. lōgas segetes. vrat sirius. i. stella canicula tpe estivali. & subdit nihil soluti. i. segregati. antiq̄ lege. i. eterna lege diuine pudentie. linqt. i. dereliquit opus pprie stationis. i. ad qd operandū est statutū. Nota q̄ q̄tuor sūt ptes anni. ver. hyems. autūnus & estas. Invere flat vent⁹ qui dicitur zephirus qui est collateralis fauonij. & q̄ status eius est leuis. id dicitur mittis & pducit viridia in hyeme & maxie in pncipio viget flatus boree qui est vent⁹ collateralis aquilonis cui⁹ status est fort⁹ & frigid⁹ & destruit viridia denudando arbores. Nota q̄ arctur⁹ est stella circa maiore vrsam q̄ dicitur videre semia q̄ tpe sui ortus quo orit cū sole tūc seminat sicut in autūno. Nota sirius est stella q̄ alio noie dicitur canicula. & dicitur sirius a siren qd est tract⁹ ppe longū tractū caloris. & apparet cū sol est in cācro. & d̄z vire segetes. i. maturare. Nota de arcturo. d. Isidorus in libro etimologiaz. arctur⁹ est sidus post caudā maioris vrsę positū & oritur tpe autūnali. h̄ Theophrastus dicit arctur⁹ oriri post idus sep̄bris. xij. kalendas octobris. Itē. d. Isidorus canicula est stella. & dicitur sirius q̄ estiuis mēsi bus in medio centro celi & iuncta cū sole duplicat calor eius et dissoluuntur corpa et euaporāt. a qua stella dicuntur dies caniculares in quibus moleste sunt purgationes

Tua vis variū tempat annū. **U**t quas boree sp̄s aufert. **R**euebat mitis zephirus frondes. **Q**ueq; arctur⁹ semina vidit. **S**irius vrat segetes. **N**ihil āriqua lege solutum. **U**nquit pprie stationis opus. **O**mnia certo fine gubernas. **H**ominū solos respuis actus. **M**erito rector cohibere modo. **N**am cur tātas lubrica versat fortuna vices. **P**remittit infantes debita sceleri noxia pena. **A**t peruersi resident cello. **M**ores solio. sanctaq; calcāt. **I**n iusta vice colla nocentes. **L**atet obscuris cōdita virtus. **C**lara tenebris iustusq; tulit crimē iniqui. **N**ihil periuria: nil nocet ipsis. **F**raus mendatū compta colore. **S**ed cum libuit viribus vti.

Tua vis variū tempat annū. **U**t quas boree sp̄s aufert. **R**euebat mitis zephirus frondes. **Q**ueq; arctur⁹ semina vidit. **S**irius vrat segetes. **N**ihil āriqua lege solutum. **U**nquit pprie stationis opus. **O**mnia certo fine gubernas. **H**ominū solos respuis actus. **M**erito rector cohibere modo. **N**am cur tātas lubrica versat fortuna vices. **P**remittit infantes debita sceleri noxia pena. **A**t peruersi resident cello. **M**ores solio. sanctaq; calcāt. **I**n iusta vice colla nocentes. **L**atet obscuris cōdita virtus. **C**lara tenebris iustusq; tulit crimē iniqui. **N**ihil periuria: nil nocet ipsis. **F**raus mendatū compta colore. **S**ed cum libuit viribus vti.

Prosa quinta

celso solio. i. alto loco. & ipsi nocētes. i. mali calcāt sancta colla. i. colla sanctorū hoīm iniusta vice. i. iniusta alternatōe. qui sancti poti⁹ deberēt calcare colla nocentū q̄ everso. & clara virtus. i. hō clare virtus iacet cōdita. i. abscondita. obscuris tenebris idest ab hominibus vicio obscuras: & iustus hō tulit. i. sustulit crimē iniqui hominis & p iuria nil nocēt ipsis iniquis. nec fraus compta. i. ornata. mendaci colore. i. falsa app

Quos innumeri metuant populi. **S**ū mos gaudent subdere reges. **Q**uā miseris respice terras. **Q**uisquis rerū: feda nectis. **E**peris tāti pars qz no vilis. **H**omines quatinus fortune salo. **R**apidos rector cōpime fluctus. **E**t quo celum regis immensuz. **S**irma stabiles federe terras.

Prosa quinta primi libri.

Ec vbi continuato dolore delatruui: illa vultu placido nihil qz meis questibus mota. **P**. **E**ū te iquit

sapientissimū regit certo fine cū sapiētis est regere. h̄ de⁹ est sapientissim⁹ eo q̄ sapientia a deo pcessit. vñ scriptura. ois sapia a deo est. Nota Boetius vidit in mūdo bonos deprimi & malos exaltari cū tñ potius fieret everso. id sibi videbat q̄ actus & operatōes hoīm nō regerent a deo h̄ magis a fortuna q̄ h̄c humiliat & h̄c exaltat. Itē Bo. deo querit. **Q**uā miseris respice terras. hic Bo. rogat vt deus regat act⁹ hoīm & hoies sicut regit celsi dices. **Q**uisquis de⁹ es tu qui nectis. i. cōdita federa. i. concordias rez respice miseris terras. i. hoies in terris bitantes. nos em̄ hoies nō sum⁹ vilis ps h̄ valde nobil⁹. tāti tui opis. i. mūdi. nos q̄rimur. i. cōcutimur salo. i. mari & amaritudine fortune. id tu de⁹ p̄pime. i. restrige. rapidos fluct⁹. i. magnos iper⁹ fortune. & eo federe. i. regimē q̄ regit immensuz celū tu firma. i. robora stabiles terras. i. hoies stabiles i terra. Nota Bo. d. hoiem nō eē vilē pte mūdi. q̄ scribit in plogo libri de pomo Aristotel. hō ē dignissima creaturaz similitudo om̄niū ad ymaginē dei fact⁹. & fo de aia. qdāmo aia puenit cū oib⁹ creaturaz. puenit. n. cū āgelis in itelligēdo. cū brut⁹ in sentiēdo. cū plāz vegetādo. cū lapidib⁹ in essēdo. Nota Bo. cōpar fortunā salo. i. mari. sicut. n. nauis vñdī marinis iactat i altū nūc & nūc in pfundū. sic hō p fortunā nūc in p̄p̄ritate leuat. nūc in aduersitate deicit

Prosa quinta primi libri.

Ec vbi continuato. hic incipit gnta p̄sa hui⁹ p̄mi in q̄ boeti⁹ ostēdit quōd p̄bia se habuit ad snā q̄rimoniā & qd ex ea cognouit. fo p̄bia qdā dīcta Boeti⁹ irrōnabilia p̄pendit. Tertio sub breuitate recolligit ea q̄ ipm boetius:

Liber primus.

perturbant. Quarto pbia dat modū remediendi ipm Bo. fa ibi Ita nō tā me loci
 hui. tertia ibi Et tu quidē de tuis. quarta ibi. Sz qm plurim. Dicit pmo. Postq̄
 ego boeti^o delatran. i. rōem locutus sum. hec supple p̄dicta. p̄trunato dolore. i.
 assidua turbatōe illa supple pbia placido vultu nihil mota. i. irata. meis q̄stionib⁹. i.
 meis q̄rimonijs. inqt. i. d. cū. i. q̄n. ego vidisset te boetiū. mestū. i. tristē. q̄z p̄ t lacri
 mantē. i. flantē. illico. i. ^{reuer} ^{reuer}
 stati. cognoui te miserū ^{reuer} ^{reuer}
 q̄z p̄ et exulē. i. patiēte ^{reuer} ^{reuer}
 exiliū. h̄ q̄ longinquū. i. ^{reuer} ^{reuer}
 remotū essz illō exiliū ^{reuer} ^{reuer}
 ego nesciebā. i. ignora ^{reuer} ^{reuer}
 baz. nisi tua ozo. i. pmo ^{reuer} ^{reuer}
 mihi p̄didisset. i. reuelaf ^{reuer} ^{reuer}
 set. h̄ tu supple Bo. q̄d ^{reuer} ^{reuer}
 p̄ certe nō es pulsus q̄ ^{reuer} ^{reuer}
 p̄cul. i. valde remote a ^{reuer} ^{reuer}
 patria. i. a iudicō ratiōis ^{reuer} ^{reuer}
 h̄ aberrasti. i. deniasti. ^{reuer} ^{reuer}
 at p̄ h̄ si te maus. i. ma ^{reuer} ^{reuer}
 gis vis existimare pul ^{reuer} ^{reuer}
 sū a patria poti⁹ supple ^{reuer} ^{reuer}
 tuiple pepulisti te boe ^{reuer} ^{reuer}
 tiuz. nā p̄ q̄z. quidē pro ^{reuer} ^{reuer}
 certo. id supple repellere te a patria nūq̄ fuisse fas. i. licitū. cui q̄ supple boim. si em̄
 reminiscaris. i. recorderis. cui⁹ patrie. i. de q̄ patria. sis oriūdu. i. natus. nō vti pro
 sicut supple ciuitas Atheniensis quondā regis impio. i. ex p̄cepto. multitudinis. i.
 multoz rectorz. Sequit̄ grecū. q̄d tantū valet in latino. h̄ vnus est dñs t vnus rex.
 vnus t p̄nceps. qui gaudet de frequētia. i. de frequēti inhabitatōe. ciuitū. i. icolarū
 t nō depulsione. Cuius regis agi. i. duci. frenis. i. p̄ceptis. atq̄z p̄ et. obtēperare. i.
 obedire. iusticie summa est libertas. An p̄ nūquid ignoras illā antiquissimā. legē. i.
 statutū. tue ciuitatis. i. recte actionis. qua sancitū. i. p̄firmatū est. ius nō esse. i. ad eā
 non p̄tinere. exulare. i. exiliū pati. quisquis id quicūq̄ maluerit. i. optauerit. fundaf
 i. dest locare in ea ciuitate. sedem. i. habitadnē suā. nā p̄ q̄z. qui p̄tinet. i. p̄p̄benditur
 vallo ac munimine eius supple ciuitatis. nullus metus. i. timor est illi ut mereat esse
 erul. at p̄ h̄ quisq̄z desierit. i. cessauerit velle inhabitare eā ciuitatē pariter desinit et
 mereri. i. meritū p̄sequi. Nota q̄ delatran. p̄p̄ie est canū. in p̄posito aut̄ delatran
 est vrgente dolore rōem loqui. t sic Boetius q̄z dixit actus boim nō regi a deo
 rōem loquebat. ergo dicit se delatrasse. Nota nō est bois sapiētis moueri ex his
 que dicunt ab insipiente contra rōem. h̄ magis debet insipientē instruere et ipm cō
 solari. ergo pbia nō fuit mota ex questibus boeti h̄ magis ipm p̄solabatur. Nota
 pbia cognouit Bo. esse miserū t exulē. miser est ille cuius animus sequit̄ mutatōes
 rez ipaliū ita q̄ extollit in p̄sp̄eris t dep̄rimit in aduersis. Exul in p̄posito est ille
 non qui mutat regionem sed qui agit contra rōem Nota q̄ p̄ lacrimas potest
 cognosci q̄ rōe boim sit turbata h̄ q̄stū turbata sit nō cognoscit nisi sermone volē
 tis. ergo dicit pbia lacrimis cognoui te esse exulem. h̄ quantū esset exiliū nesciebā

mestum lacrimatēq̄z vidissem: illico
 miserum exulēq̄z cognoui. Sed q̄z id
 longinquū essz exiliū nisi tua p̄didis
 set oratio nesciebam. Sed tu q̄z p̄cul
 a patria nō quidem pulsus es: sed aber
 rasti. At si te pulsū existimari maus:
 te potius ipse pepulisti. Nam id quidē
 de te nūquam cuiq̄z fas fuisse. Si enī
 cuius oriūdu sis patrie reminiscaris
 non vti Atheniēsium quondam multi
 tudinis iperio regitur.

q̄d est. Sed vnus dominus est t vnus

Prosa quita

nisi tua oratio mihi p̄didisset. Nota ille pulsus est a patria qui oīno rōem amittit. h̄
 ille aberrat qui infra patriā in aliquo rōem retinet t in aliquo amittit. Boetius aut̄
 non erat pulsus p̄cul a patria q̄z nō totaz rōem amiserat. credebat. n. oīa regi a deo
 h̄ in hoc aberrabat q̄ actus boim a deo regi nō putabat. Nota de patria bois q̄ ē
 recta rō loquit̄ Seneca in de remedijs fortuitozum dicens. patria ē vbiq̄z hō bñ

rex vnus t princeps Qui frequētia ci
 uium non depulsione letatur. Cuius
 agi frenis atq̄z obtēperare iusticie sum
 ma libertas est. An ignoras illaz tue ci
 uitatis antiquissimaz legem qua sanc
 tum est ei ius exulare n̄ esse quisquis in
 ea sedem fundare maluerit. Nam qui
 vallo eius ac munimine cōtinetur nul
 lus metus est ne erul esse mereatur. At
 quisquis inhabitare eam velle desierit
 pariter desinit etiam mereri. Itaq̄z nō
 tam me loci huius quam tua facies mo
 uet. Nec bibliotece potius comptos
 eboze ac vitro parietes quam tue men
 tis sedem requiro. In qua non libros

est. illud aut̄ q̄d bene in
 boie est nō in loco ē in
 bois inq̄z ptate est si sa
 pient est nō pegrinatur
 si stultus exulat. Nota
 a patria rōis null⁹ bo
 etiū expulit nisi ipse se
 ipm. q̄z boetius nō alie
 no impetu h̄ p̄prio de
 secū terminos t limites
 rōis exiit. Nota ciui
 tas Atheniensis rege
 batur impio multitudine
 nis. p̄mo em̄ eam rege
 bant reges. postea suc
 cedēte tpe p̄ncipes. tā
 dem p̄ regimie eius sin
 gulis ānis eligebantur
 xxxvij. sapientes. h̄ pa
 tria rōis t̄m̄vno p̄ncipe
 regitur. i. deo qui est re
 gula recte rōis. Nota

hō dicitur oriūdu a patria rōis inquantū aīa eius intellectiua q̄ vtitur recta rōne
 a deo ozitur. Nota intantū hō manet in patria rōis inq̄tum deo subicit t legi di
 uine. t q̄z deus in subiectōe suoz delectat̄ id letatur in multitudine ciuitū t nō in ex
 pulsōe eoz. repellitur aut̄ aliq̄s a patria rōis deo rebellādo t a recta rōe recedēdo
 Nota qui obrempat se deo est summe liber q̄z inquantū aliquis agit fm̄ rectā rōem
 nem intantū est liber. h̄ p̄ obtēperare se deo hō maxie agit fm̄ rōem. ergo talis ma
 xime liber est. An Seneca. l. ij. epl. a dicit. Queris q̄ sit libertas. libertas vera ē nulli
 rei p̄terq̄z deo seruire. equanimiter p̄sp̄era t aduersa ferre. t fortunā in equis duce
 re. Nota q̄ a citate rōis nullus exulat nisi p̄ affectōem ipalī. talis aut̄ affectio ē
 volūtaria t id sola volūtate aliq̄s exulat a tali ciuitate. t q̄z talis affectio nō p̄t bo
 minē occupare q̄d̄ est infra terminos recte rōis. id dicit pbia nā qui vallo eius t c.

Itaq̄z nō tā me loci hui⁹. Ibi pbia quēd̄ dicta irrōnabilia Bo. p̄cipēdit dices
 Exquo aberrasti a patria rōis. itaq̄z p̄ ergo. nō tā. i. nō t̄m̄. facies. i. dispositio. hui⁹
 loci. i. exiliū. q̄z. i. q̄stū. tua facies. i. interior dispositio mētis tue. monet. i. p̄turbat me
 pbiam. t q̄z superius p̄questus fuit de carentia bibliotece libroz istā carentiā pul
 pendens pbia. d. nec ego pbia requiro. i. inuestigo parietes bibliotece. cōptos. i.
 ornatos. eboze. i. ossibus elephantū. at p̄ ē vitro. i. gemmis p̄ciosis. q̄z. i. inquantū
 supple ego requiro sedem. i. tranquillitatē tue mētis. in qua mēte non collocari. i.

be partitale quod est in p̄mo
 rōe dicitur a p̄mo q̄z
 rōem